Sammanställning utfall mot budget per bolag 2016

Bilaga 1

Helår 2016

(MSEK)	Sthlm Vatten AB			VA-bolaget			Avfallsbolaget			Holding-koncernen		
	Utfall	Budget	Diff	Utfall	Budget	Diff	Utfall	Budget	Diff	Utfall	Budget	Diff
Externa intäkter	260,0	265,6	-5,6	1172,9	1143,2	29,7	561,7	561,5	0,2	1994,7	1971,9	22,8
Koncerninterna intäkter	208,9	196,6	12,3	227,1	235,4	-8,3	0,3		0,3			
Aktiverat arbete	2,1	0,0	2,1	75,0	88,4	-13,4	0,4	1,6	-1,2	82,2	90,1	-7,9
Externa kostnader	-185,2	-174,5	-10,7	-876,8	-896,3	19,5	-498,2	-526,6	28,4	-1560,2	-1597,4	37,2
Koncerninterna kostnader	-221,9	-230,1	8,2	-174,0	-175,4	1,4	-34,8	-26,6	-8,2			
Resultat före avskr & finansnetto	**63,9**	**57,6**	**6,3**	**424,2**	**395,3**	**28,9**	**29,4**	**9,9**	**19,5**	**516,7**	**464,6**	**52,1**
Avskrivningar	-8,4	-3,1	-5,3	-284,9	-268,1	-16,8	-10,5	-10,2	-0,3	-304,0	-281,4	-22,6
Finansnetto	-0,7	-0,3	-0,4	-111,3	-143,0	31,7	-2,9	-2,7	-0,2	-114,8	-146,0	31,2
Resultat efter finansnetto	**54,8**	**54,2**	**0,6**	**28,0**	**-15,8**	**43,8**	**16,0**	**-3,0**	**19,0**	**97,9**	**37,2**	**60,7**

Investeringar helår: 2016

(MSEK)	2016	Budget	Diff
Vattenproduktion	130	165	-35
Ledningsnät - befintligt nät	253	330	-77
Ledningsnät - exploateringsområ	540	475	64
Avloppsreningsverk	58	159	-101
Övriga investeringar	8	17	-9
Uppdragsinvesteringar	50	61	-11
Avfallsverksamheten	25	38	-13
Summa exkl SFA	**1 064**	**1 245**	**-181**
SFA	322	760	-438
Summa inkl SFA	**1 386**	**2 005**	**-619**

Verksamhetsrapport för 2016
Koncernen Stockholm Vatten och Avfall AB

I koncernen Stockholm Vatten och Avfall AB ingår per 2016-12-31 moderbolaget Stockholm Vatten och Avfall AB, dotterbolaget Stockholm Avfall AB samt dotterkoncernen Stockholm Vatten AB med dotterbolaget Stockholm Vatten VA AB.

Utfall och budget i verksamhetsrapporten avser en konsolidering av helårsuppgifter för Stockholm Vatten-koncernen och Stockholm Avfall AB. Stockholm Vatten och Avfall AB, moderbolag i koncernen, är endast ett holdingbolag och har inget driftutfall eller budget.

Beloppen i verksamhetsrapportens analys överensstämmer med vad som rapporterats i VD-kommentarerna till staden. Årsredovisning och revision har avslutats efter rapporteringen till staden, vilket är förklaringen till att några av beloppen kan skilja sig något från beloppen i årsredovisningarna.

Ekonomisk sammanfattning

Resultat efter finansnetto uppgår för 2016 till 97,9 mnkr, vilket ska jämföras med budgeterat resultat på 37,2.

Totala intäkter, inklusive aktiverat arbete för egen räkning, uppgår till 2 077,8 mnkr, en ökning med 15,9 mnkr jämfört med budget.

Rörelsens externa kostnader uppgår till 1 560,4 mnkr vilket är 37,0 lägre än budgeterat.

Avskrivningskostnaden uppgår till 304,4 mnkr, 23,0 högre än budget.

Finansnetto uppgår till -115,3 mnkr, vilket är 30,7 mnkr lägre än budget för 2016.

Investeringarna för 2016 uppgår till 1 386 mnkr, vilket är 619 mnkr lägre än budget.

Balansomslutningen har ökat med 1 092 mnkr jämfört med 2015. Redovisat värde av anläggningstillgångarna har ökat med 1095 mnkr jämfört med 2015. Orsaken är ökade investeringar.

Sammanfattning av genomförandet av kommunfullmäktiges inriktningsmål

Ett Stockholm som håller samman
Stockholm Vatten och Avfall bidrar till målet genom att försörja Stockholm med ett hälsosamt och gott dricksvatten med hög kvalitet och tillgänglighet, avfallshanteringen sköts på ett effektivt sätt och avbrott i leveranserna åtgärdas snabbt. Under 2016 har ett flertal initiativ påbörjats för att få en gemensam kundsyn och ett genomtänkt kundbemötande i en sammanhållen organisation för vatten, avlopp och avfall. Bolaget bidrar aktivt i planeringen för ett växande Stockholm genom sitt deltagande i stadens exploateringsprojekt och arbetar för att komma in i ett tidigt skede i stadens planering

Ett klimatsmart Stockholm
Reningen av avloppsvatten sköts på ett klimatsmart sätt med värmeåtervinning av spillvattnet och en hög biogasproduktion. Det pågår en rad aktiviteter för att nå upp till målen inom miljöområdet, inte minst för att nå det högt uppsatta målet för matavfallsinsamling. Stockholm Vatten och Avfall driver projektet för Stockholms framtida avloppsrening (SFA), som kommer att ha stora positiva miljöeffekter genom bättre rening, mindre bräddningar samt mindre utsläpp av växthusgaser. Bolaget har under 2016 gjort en övergripande energikartläggning och fortsätter under 2017 med detaljerad energikartläggning inklusive åtgärdsförslag i enlighet med de nya lagkraven.

Ett ekonomiskt hållbart Stockholm
Stockholms taxor är idag bland de lägsta i landet. Taxorna kommer dock att öka under kommande år som en följd av stora kapacitets- och miljöinvesteringar i verksamheten. Stockholm Vatten och Avfall arbetar för en ökad helhetssyn och breddad kompetens inom sina ansvarsområden. Förnyelsetakten på VA-ledningsnätet planeras öka och ett flertal initiativ för kapacitetshöjande åtgärder och underhåll på verk och ledningsnät pågår. Under avsnittet Analys av ekonomisk utveckling och verksamhetsförändringar finns kommentarer av ekonomiskt resultat mm. I övrigt finns ett antal indikatorer som följs upp i ILS för att säkerställa en god ekonomistyrning.

Ett demokratiskt hållbart Stockholm
Stockholm Vatten och Avfall arbetar för att vara en attraktiv arbetsgivare och arbetar aktivt med likabehandlingsfrågor samt en god arbetsmiljö. Bolaget är också aktivt i samarbete med andra delar av staden för att bidra till att fler stockholmare kommer i arbete. Vi ställer miljökrav vid alla upphandlingar där det är möjligt och relevant. Stockholm Vatten och Avfall driver även miljöinfocentrat GlashusEtt i Hammarby sjöstad med uppdrag att informera brett om stadens miljö- och klimatarbete.

Sammanfattning av marknadsläge och verksamhetsförändringar

Verksamheten har etappvis flyttat till moderna och ändamålsenliga lokaler som stödjer ett aktivitetsbaserat arbetssätt och underlättar samarbete inom verksamheten. I mars avslutades den sista delen av omlokaliseringen då huvudkontoret flyttade in i Ulvsunda. Tidigare har driftverksamheten flyttat till Högdalen och lagerverksamheten till lokaler i anslutning till huvudkontoret.

Arbetet med Stockholms framtida avloppsrening fortskrider och en utbyggnad och uppgradering av Henriksdals reningsverk pågår för att klara stadens snabba befolkningsökning.

För att nå stadens höjda ambitionsnivå med målsättning att år 2020 samla in 70 procent av matavfallet till biologisk behandling finns en särskild projektorganisation på plats. Bolaget planerar även att uppföra en anläggning för mottagning, sortering och förbehandling av matavfall lokaliserad till stadens mark i anslutning till Högdalenverket.

Analys av det ekonomiska utfallet och verksamhetsförändringar

Resultat efter finansnetto

MSEK	2016 Utfall	2016 Budget	2015 Utfall	Avikelse Utfall Budget	Avikelse Utfall Fg år
Externa intäkter	1 994,6	1 971,9	1 852,0	22,7	142,6
Aktiverat arbete	82,7	90,1	78,9	-7,4	3,8
Externa kostnader	-1 560,2	-1 597,4	-1 554,4	37,2	-5,8
Rörelseresultat före avskrivningar och finansnetto	**517,1**	**464,6**	**376,5**	**52,5**	**140,6**
Avskrivningar	-304,0	-281,4	-295,5	-22,6	-8,5
Finansnetto	-115,2	-146,0	-163,1	30,8	47,9
Resultat efter finansnetto	**97,9**	**37,2**	**-82,1**	**60,7**	**180,0**
varav minoritetens andel	*2,0*	*0,7*	*-1,6*	*1,2*	*3,6*

Resultat efter finansnetto, uppgår för 2016 till 97,9 mnkr, att jämföra med budgeterat resultat på 37,2. Föregående år uppgick resultat efter finansnetto till -82,1. Förklaring till resultat efter finansnetto ges i kommentarer om kostnader och intäkter.

Rörelsens externa intäkter

mnkr	2016 Utfall	2016 Budget	2015 Utfall	Avikelse Utfall Budget	Avikelse Utfall Fg år
VA-avgifter Stockholm och Huddinge	1 046,7	1 032,1	927,8	14,6	118,9
VA-avgifter grannkommuner	155,8	154,6	157,8	1,2	-2,0
Avfall enl taxa	541,2	536,0	518,2	5,2	23,0
Anläggningsavgifter	47,8	47,5	37,6	0,3	10,2
Energi Hammarbyverket	24,0	24,0	24,0	0,0	0,0
Rågas	33,5	33,2	33,2	0,3	0,3
Kartor	10,1	7,9	9,7	2,2	0,4
Hyror & Arrenden	32,2	35,6	30,0	-3,4	2,2
Övriga affärsintäkter	103,3	101,0	113,7	2,3	-10,4
Totalt	**1 994,6**	**1 971,9**	**1 852,0**	**22,7**	**142,6**

Koncernens **externa intäkter** uppgår till 1 994,6 mnkr vilket är högre än både budget och föregående år. Den stora skillnaden är VA-taxan ökade med 5% per den 1 jan 2016. Antalet anslutningar/kunder har också ökat jämfört med föregående år. Anläggningsavgifter har också stigit som en följd av att fler kunder anslutits till kommunalt VA. Avfallstaxan är också höjd. Skillnaden i övriga affärsintäkter jämfört med tidigare år beror på att vi under 2015 fick bidrag av staden till utvecklingsprojekt vilket vi inte har fått 2016.

Aktiverat arbete är lägre än budget men högre än föregående år. Orsaken till det är att andel tid som läggs på investeringsprojekt varit lägre än prognostiserat, vilket då ger lägre intäkt aktiverat arbete. Huvudorsaken är att SFA-projektet inte har kunnat ha den planerade investeringstakten eftersom tillståndshanteringen har tagit längre tid än beräknat.

Rörelsens externa kostnader

mnkr	2016 Utfall	2016 Budget	2015 Utfall	Avikelse Utfall Budget	Avikelse Utfall Fg år
Råvaror och förnödenheter	-199,6	-201,2	-191,9	1,6	-7,7
Övriga externa kostnader	-961,5	-978,2	-997,3	16,7	35,8
Personalkostnader	-399,1	-418,0	-365,2	18,9	-33,9
Totalt	**-1 560,2**	**-1 597,4**	**-1 554,4**	**37,2**	**-5,8**

Rörelsens externa kostnader uppgår till 1 560,2 mnkr vilket är 37,2 lägre än budget. Jämfört med 2015 har kostnaden höjts med 5,8 mnkr.

Råvaror och förnödenheter. Jämfört med föregående år har kostnaden ökat med 7,7 mnkr. Kostnadsökningen kommer framför allt från avloppsverksamheten som haft 4,2 mnkr högre energikostnader. Detta beror på att skattekompensationen var 1,5 lägre i år samt att vi hade 3,5 mnkr högre kostnader för fjärrvärme, orsaken är ökad förbrukning då Henriksdal linje 3 har satts i bruk. Högre kemikaliekostnader på grund av dålig slamkvalitet påverkar med 1,5 mnkr. Vi har också haft högre energikostnader för våra lokaler vilket påverkar med ca 2 mnkr. Lägre elpriser/förbrukning Norsborg och Lovö påverkar positivt med 1,4 mnkr

Övriga externa kostnader jämfört med budget är 16,7 mnkr lägre. Nedan listas de väsentligaste avvikelserna.

- Skadeståndskostnader 17 mnkr lägre än beräknat pga färre antal skadestånd och lägre belopp på de anspråk som kommit in.
- Ulvsunda-flytten medförde c:a 3,5 mnkr högre kostnader än budgeterat.

- Reklam- och PR-aktiviteter uppskjutna pga namnbytet vilket medförde lägre kostnader om 6,8 mnkr.
- Lägre konsult-och rättegångskostnader om 5,5 mnkr.
- Högre konsultkostnader för hantering av arkivet påverkar med 6,8 mnkr.
- Städkostnader 2 mnkr högre än budgeterat.

Övriga externa kostnader jämfört med föregående år är 35.8 mnkr lägre. Nedan listas de väsentligaste avvikelserna.

- Skadeståndkostnader var 29 lägre 2016 jämfört med 2015. Huvudorsaken är skyfall och översvämningar 2014.
- Kundförlust 64 mnkr lägre 2016. Dagvatten kundförlust Trafikkontoret på c:a 50 mnkr togs 2015.
- Lokalkostnad 19 mnkr högre. Innan vi flyttade till nya kontor i Ulvsunda och Högdalen hade vi väldigt låga hyreskostnader och lokalunderhållet drogs ned till ett minimum inför flyttarna.
- Konsultkostnader och externa tjänster har ökat med ca 6 mnkr inom projektverksamheten.
- Ökad kostnad för juristhjälp vid upphandling, 2,3 mnkr.
- Högre kostnad för inhyrd personal 2 mnkr inom ekonomi, upphandling IT, inför byte av ekonomisystem (stadens projekt SUNE).
- Högre kostnader för arkivkonsulter, 6,8 mnkr.
- Högre städkostnader, 2 mnkr.
- Lägre kostnader inom avfall avseende fyllnadsmassa inte längre lämnas till ÅVC, 5 mnkr.
- Nytt avtal Sopsug/Kompressor ger lägre pris, 2,2 mnkr.
- Ökad kostnad för matavfall, 5,5 mnkr.

Personalkostnader
Personalkostnaden uppgår till 399,1 mnkr vilket är 18,9 mnkr lägre än budget. Det är framförallt inom VA-verksamheten som personalkostnaden är lägre än budget. Orsaken är att den planerade utökningen av personal inte skett i den takt som planerats p.g.a. rekryteringsläget.

Jämfört med föregående år är personalkostnaden 33,9 mnkr högre. Avloppsverksamheten har ökat personalkostnaderna delvis pga stöd till SFA-projektet, men också för att vidmakthålla driften av Bromma/Henriksdal på grund av utökad livslängd. Projektverksamheten har ökat med 7 mnkr. Orsaken är ett ökat behov av projektledare och projekteringsledare för att kunna hantera de stora investeringarna som vi har framför oss. Även de administrativa enheternas personalkostnader har ökat för att möta den ökade omfattningen av bolagets uppdrag.

Avskrivningskostnader
Avskrivningarna uppgår till 304 mnkr vilket 22,6 mnkr högre än budget. Bolaget har pågående arbeten som vid årsskiftet uppgår till 1,3 miljarder. Det är svårt att prognostisera exakt när anläggningen är färdig och ska börja skrivas av. Under hösten 2016 har fler stora investeringar aktiveras vilket då påverkar avskrivningarna.

Finansnetto uppgår till 115,2 mnkr vilket är 30,8 mnkr lägre kostnad än budget och 47,9 mnkr lägre jämfört med föregående år. Orsaken till den lägre kostnaden jämfört med budget är dels påverkad av att en ränteintäkt på 6,8 mnkr bokats upp men även att budgeterad räntesats varit högre än den verkliga räntesatsen.

Gällande förändring föregående år så har bolagets belåning ökat med ca 800 mnkr jämfört med 2015-12-31. Dock har den verkliga räntesatsen sjunkit från i genomsnitt 1,87% 2015 till 1,37% 2016 vilket resulterar i 47,9 mnkr lägre räntekostnad jämfört med föregående år.

Förvärv/Försäljning av anläggningstillgångar
Stockholm Vatten och Avfall flyttade från tidigare huvudkontor på Torsgatan i mars 2016 och därefter inleddes processen att sälja fastigheten. I december 2015 fattade styrelsen inriktningsbeslut och i januari 2017 fattades genomförandebeslut avseende försäljningen. Slutligt beslut i kommunfullmäktige planeras till mars 2017.

Stora Projekt och Investeringar

Investeringar
Koncernens investeringar för 2016 uppgår till 1 064 mnkr exklusive projekt Stockholms framtida avloppsrening (SFA). Organisatoriskt fördelar sig investeringarna enligt följande:

Belopp i MSEK	Utfall 2016-12	Prognos 2 2015	Budget 2016	Utfall 2015
Vattenverk	130	171	165	106
Ledningsnät - befintligt nät	253	347	330	385
Ledningsnät - exploateringsområden	539	535	475	618
Avloppsreningsverk	58	74	159	17
Avfallsverksamheten	25	37	38	28
Övriga investeringar	8	27	17	39
Summa exkl uppdragsinvesteringar och SFA	**1 014**	**1 191**	**1 184**	**1 194**
Uppdragsinvesteringar	50	66	61	89
Summa exkl SFA	**1 064**	**1 257**	**1 245**	**1 283**
Stockholms framtida avloppsrening	322	376	760	234
Totalt	**1 386**	**1 632**	**2 005**	**1 517**

Investeringsutfall 2016, exklusive SFA, understiger budget med 170 mnkr. Avvikelsen är främst hänförlig till investeringar i befintligt ledningsnät -77 mnkr och Avloppsrening -101 mnkr. Inom Ledningsnät har man fått skjuta upp många arbeten pga brist på tillgängliga konsulter och entreprenörer. Avvikelsen inom Avloppsrening beror huvudsakligen på att renoveringsprojekt som är beroende SFA-projektet är uppskjutna -77 mnkr samt ett antal andra projekt som är förskjutna i tid (Permanent kontorsbyggnad Sjöstadsverket -15 mnkr, Septikmottagning för bussar -10 samt Metandestruktion Henriksdal -9).

Exploateringsområden överstiger budget med 64 mnkr. För dessa projekt finns en osäkerhet vad gäller utfall och tidplaner, då Stockholm Vatten och Avfall inte har ensam kontroll över omfattning och tidpunkt för genomförandet och färdigställandet för denna typ av investeringar.

Investeringsbudgeten är en rambudget för totalt planerade investeringar under räkenskapsåret och omfattar ett stort antal projekt i olika stadier (planerade, under förstudie/projektering samt påbörjade). Därav följer att förändringar sker mellan budget och slutligt årsutfall, både vad gäller vilka investeringsprojekt som genomförs och utgiften för respektive projekt.

Projekt och investeringar med g*enomförandeprojekt över 300 mnkr*

Stockholms framtida avloppsrening (SFA)
I februari 2014 fattade styrelsen ett genomförandebeslut avseende projekt Stockholms framtida avloppsrening med en investeringsram om 5 939 mnkr och den 26 maj 2014 beslutade kommunfullmäktige om genomförande av projektet.

Genomförandebeslutet fattades i ett tidigt skede och den långsiktiga planeringen har reviderats. I en nulägesrapport till styrelsen för Stockholm Vatten och Avfall i december 2015 redovisades ökad omfattning och komplexitet samt bedömning om ökade behov av reserver i projektet. Tidplanen har även förlängts med fyra år så att projektet kan vara slutfört 2024 att jämföra med tidigare planerat 2020. Ärende för revidering av genomförandebeslut beslutades av styrelsen december 2016 och lämnas för beslut av kommunfullmäktige våren 2017. Reviderad budget för genomförande är 9 172 mnkr i prisnivå 2016-09 inklusive aktiverade räntekostnader under byggtiden.

Till och med december 2016 har 722 mnkr upparbetats. Utfall 2016 är 322 mnkr jämfört med årsbudget 760 mnkr.

Tillståndsansökan lämnades in i juli 2015 till mark- och miljödomstolen i Nacka. Tillstånd krävs för att tunneln från Bromma och utbyggnaden av anläggningen i Sickla och fortsatt utbyggnad i Henriksdal för ökad kapacitet ska kunna starta.

Inom gällande tillstånd pågår ombyggnationen av första etappen i Henriksdal. Arbetena omfattar nödvändiga uppgraderingar av det biologiska reningssteget och slamhanteringen. För närvarande pågår förberedande arbeten och projektering tillsammans med membran-leverantören GE och entreprenören PURAC detaljprojektering tillsammans med utvald entreprenör General Electric. Ytterligare upphandlingar pågår.

Arbete med detaljplaner pågår. Projektets externa kommunikation har medfört ökad kunskap om projektet i de påverkade områdena och en marginellt ökad acceptans enligt de undersökningar som gjorts och arbetet fortsätter.

Slussen
I dagsläget pågår en stor mängd rivningsarbeten inom projekt Slussen. De befintliga konstruktionerna rivs för att lämna plats åt de nya konstruktionerna samt för provisorisk bro mellan Södermalmstorg och Munkbron. Sprängningsarbeten har inletts i den södra delen av Katarinavägen i början av januari 2017 och kommer att pågå periodvis under hela året. 2019 planeras Katarinavägen att öppna för bil- och busstrafik igen, och då är även den nya huvudbron på plats. Även arbeten med kajerna längs Munkbron och Stadsgårdsleden pågår. På Stadsgårdsleden har arbetet med att anlägga en temporär bussterminal påbörjats och terminalen kommer att användas under byggtiden för den nya, permanenta, bussterminalen i berg.

Stora krav ställs fortsättningsvis på Stockholm Vatten och Avfalls projektgrupp inom alla Slussens olika delar, rivnings- och avetableringsarbete, detaljprojektering, granskning, avtalsarbete, genomförandeplanering och byggfas av de nya anläggningarna mm. Prioriterat under 2017 är projektering och granskning samt genomförandeplanering och byggstart för ny gångbar sjökulvert mellan Södermalm och Gamla Stan med tillhörande stigarschakt, huvudvattensystem och ventilkammare. Stort fokus kommer också att läggas på anpassning av vår befintliga pumpstation Räntmästartrappan till den nya huvudbron samt fortsatt detaljprojektering av ny huvudavloppstunnel till Henriksdal, ny pumpstation och dagvattenmagasin på Stadsgården samt sjöförlagda huvudavloppsledningar. Avtal skall tecknas för kvarstående entreprenader och det arbetet fortlöper som planerat.

Stockholm Vatten och Avfall har ej rådighet över tidpunkt eller omfattning för dessa projekt eftersom stadens tidplan styrs av de beslut och domar som erhållits. Totalt är 400 mnkr beslutad kostnad för ny- och omläggning av VA-ledningar och tillhörande anläggningar för hela projekt Slussen. Utfall 2016 är 11 mnkr jämfört med årsbudget 70 mnkr.

Hagastaden är ett exploateringsprojekt som drivs av Exploateringskontoret.
Hagastaden kommer bli en levande innerstadsdel med 6 000 bostäder och 14 000 nya arbetsplatser inom Stockholms Stad. Området kommer på ett naturligt sätt att utvidga innerstaden och samtidigt knyta samman Stockholm och Solna. Stockholm Vatten och Avfall jobbar i nära samarbete med Solna Vatten för de områden kring Hagastaden som ligger nära kommungränsen och där samarbete krävs.

Projekt Hagastaden är för detaljplan 1, indelad i flera geografiska områden A-F.
Område A ligger i den södra delen av Hagastaden och status för området är att byggnation för ledningsnät samt tryckstegringsstation pågår genom två entreprenader.
Område B ligger i den sydöstra delen av Hagastaden. Systemhandling är klar och detaljprojektering påbörjades november 2016.
Område C ligger i den norra delen. Systemhandling är klar och detaljprojekteringen är påbörjad. Byggstart för den första av två entreprenader är Q1 2017
Område D ligger i den norra delen. Systemhandling är i slutskedet.
Område E ligger i den norra delen. Systemhandling är i slutskedet.
Område F Som är den centrala parkdelen inom Hagastaden. Systemhandling är klar.

Detaljplan 2 är området öster om detaljplan 1 mot Brunnsviken. Här byggs ett reningsmagasin för dagvatten samt ett fördröjningsmagasin för dagvatten. Dessa två magasin beräknas vara klara Q3 2017. Magasinen är sammankopplade med ledningssystem där dagvatten sedan rinner mot Brunnsviken. Inom detaljplan 2 kommer det även att byggas en tryckstegringsstation. Systemhandling övriga ledningar och för hela detaljplan 2 påbörjas Q1 2017

Detaljplan 3, Systemhandling är framtagen men ska justeras.

För Stockholm Vatten och Avfalls del innebär projektet utbyggnad av det befintliga VA-system som finns i området Norra Station, då det nuvarande systemet inte är tillräckligt för att försörja den kommande exploateringen samt nybyggnad av VA-system inom hela Hagastaden inkl byggande av två tryckstegringsstationer. Dessutom byggs en större renings- och fördröjningsanläggning för dagvatten som kommer att förläggas inom detaljplan 2. Projektet är uppdelat i tre detaljplaner och beräknas i sin helhet vara klart till år 2025.
Totalt är 401,7 mnkr beslutad utgift för denna exploatering. Utfall 2016 är 38 mnkr jämfört med årsbudget 52 mnkr.

Norra Djurgårdsstaden – Norra delarna
Stockholms Stad har beslutat att exploatera området kring Hjorthagen, Värtan och Frihamnen. Totala området, Norra Djurgårdsstaden, som uppgår till 236 hektar, ingår i stadens satsning på en miljöprofilerad stadsdel. Inom Norra Djurgårdsstaden planeras det för 12 000 nya bostäder, 35 000 arbetsplatser samt för utbyggnad av spårväg och hamnverksamhet vid Värta- och Frihamnen. Första inflyttningen för Norra Djurgårdsstaden skedde år 2012 i området Norra invid Husarviken och för den sista etappen Frihamnen beräknas byggstart ske år 2025 med sluttid år 2030. Stadens totala investeringar i Hjorthagen, Värtan och Frihamnen är ca 20 miljarder. Av dessa går en stor del, cirka två miljarder, till satsningar på infrastruktur som gator, ledningar och parker. Stockholm Vatten och Avfall har medverkat vid flertalet
utrednings- och planeringsaktiviteter för övergripande VA-frågor och arbetar nu med att förstärka och bygga ut VA-systemet i området för att säkerställa inför kommande bebyggelse.

Aktuellt område, Norra Djurgårdsstaden – Norra Delarna, består av området norr om Lidingövägen vid Husarviken. Ungefär halva detta område är nu redan byggt, återstår att bygga de östra delarna närmast Lidingöbron (Brofästet, Gasverksområdet, och Kolkajen-Ropsten). Ledningssystemet är konstruerat med ett antal pumpstationer som pumpar spillvattnet till befintligt ledningsnät i Lidingövägen/Tegeluddsvägen och vidare mot Loudden och Henriksdals reningsverk. Kapacitetsåtgärder på befintliga ledningsnätet planeras för att klara de tillkommande flödena. Vattenförsörjningen sker via förstärkning av lokala nätet och från Ugglevikens reservoar. Avrinningen av dagvatten från området kommer att ledas via ledningar till Husarviken och Lilla Värtan.

Grundförhållandena i området består av gammal sjöbotten och fyllnadsmassor vilket gör att det krävs omfattande grundläggningsarbeten. Inom delen
Kolkajen-Ropsten byggs dessutom nya kvarter på en konstgjord ö (påldäck).

Styrelsen beslutade 2015 att bolaget kan investera 350 mnkr inom Norra Djurgårdsstaden, Norra delarna. Utfall 2016 är 46 mnkr jämfört med årsbudget 40 mnkr.

Högdalen Sorterings- och matavfallsanläggning
Kommunfullmäktige i Stockholms stad har beslutat att ambitionsnivån ska höjas för matavfallsinsamlingen för att nå Stockholms insamlingsmål om 70% matavfallsinsamling år 2020. Syftet med separat insamling av matavfall är att matavfallet tas omhand på ett sådant sätt att både näringen och energin i avfallet kan utnyttjas. Om denna mängd matavfall ska kunna samlas in och tas omhand krävs att Stockholm utökar sin avfallshantering med en ny avfallsanläggning, med kapacitet att klara av de planerade volymerna. Projekteringen av den nya anläggningen har pågått sedan 2014 och genomförandebeslutet fattades hösten 2016 av kommunfullmäktige, med en total budget om 805 mnkr.

Stockholm Vatten och Avfall avser därför att uppföra en anläggning för mottagning, sortering och omlastning av hushållsavfall i anslutning till Högdalenverket. Avfallet sorteras och de olika fraktionerna transporteras sedan för återvinning på annan plats. Utsorterat restavfall går till förbränning i exempelvis Fortum Värmes intilliggande kraftvärmeverk där det obehandlade hushållsavfallet förbränns idag. Insamlat matavfall transporteras till befintlig rötningsanläggning på annan plats för utvinning av biogas och produktion av biogödsel. Den nya anläggningen utformas också för att kunna sortera ut fyra andra återvinningsfraktioner, utöver restavfall och matavfall. De övriga fraktionerna kommer även de att transporteras till annan plats för adekvat återvinning.

Utfall 2016 är 12 mnkr jämfört med årsbudget 5 mnkr.

ÅRSREDOVISNING

och

KONCERNREDOVISNING

2016-01-01--2016-12-31

för

Stockholm Vatten och Avfall AB
556969-3111

Årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar: **Sida**

Förvaltningsberättelse	2
Koncernens resultaträkning	9
Koncernens balansräkning	10
Koncernens rapport över förändring i eget kapital	12
Koncernens kassaflödesanalys	13
Moderföretagets resultaträkning	14
Moderföretagets balansräkning	15
Moderföretagets rapport över förändring i eget kapital	17
Moderföretagets kassaflödesanalys	18
Noter	19

Stockholm Vatten och Avfall AB
556969-3111

ÅRSREDOVISNING OCH KONCERNREDOVISNING FÖR STOCKHOLM VATTEN OCH AVFALL AB

Styrelsen och verkställande direktören för Stockholm Vatten och Avfall AB avger härmed årsredovisning och koncernredovisning för räkenskapsåret 2016-01-01--2016-12-31.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Verksamhetens art och inriktning
I Stockholm Vatten och Avfall AB bedrivs ingen verksamhet. Företaget är moderföretag till dotterkoncernen Stockholm Vatten AB, med dotterföretaget Stockholm Vatten VA AB, och dotterföretaget Stockholm Avfall AB.

I Stockholm Vatten AB är koncernens administrativa funktioner samlade och där bedrivs också den VA-relaterade utvecklingsverksamheten liksom försäljning till grannkommunerna och genomförandet av de särskilda kontrollprogrammen för Mälaren, Saltsjön och innerskärgården.

Stockholm Vatten VA AB svarar för vattenförsörjning och tar hand om avloppsvatten i Stockholm och Huddinge. Bolaget äger och sköter ledningsnäten för vatten och avlopp i Stockholm och Huddinge. I verksamheten ingår även vattenvård och sjörestaurering inom Stockholm och Huddinge och i samarbete med andra berörda kommuner. Bolaget levererar dricksvatten till tio grannkommuner och tar emot avloppsvatten från sex kommuner.

Stockholm Avfall AB ansvarar för de uppgifter som enligt miljöbalken och andra författningar åligger staden i fråga om avfallshantering. Uppgifterna omfattar upphandling, uppföljning, utveckling och kontroll av insamling, transport och behandling av hushållsavfall, grovavfall från återvinningscentraler (ÅVC) samt miljöfarligt avfall från ÅVC, stationära och mobila miljöstationer respektive andra mottagningspunkter.

Samtliga företag har sitt säte i Stockholm.

Ägarförhållanden
Stockholm Vatten och Avfall AB ägs till 100% av Stockholms Stadshus AB, org.nr 556415-1727.
Stockholm Vatten och Avfall AB äger 98% av aktierna i Stockholm Vatten AB. Huddinge kommun äger 2% av aktierna i Stockholm Vatten AB. Stockholm Vatten VA AB ägs till 100% av Stockholm Vatten AB.

Stockholm Vatten och Avfall AB
556969-3111

Väsentliga händelser under räkenskapsåret
Under året har två av koncernens bolag bytt namn. Stockholm Vatten Avfall AB heter nu Stockholm Avfall AB och Stockholm Vatten Holding AB heter nu Stockholm Vatten och Avfall AB. Detta är ett led i att skapa en mer enhetlig kommunikation där koncernens nya gemensamma namn utåt kommer att vara Stockholm Vatten och Avfall. En ny logotype har tagits fram som ska tas i bruk den första februari 2017. Under året har också en ny vision och verksamhetsidé arbetats fram som ska spegla de utmaningar bolaget står inför, bl a när det gäller miljöfrågor. Den nya visionen är "Tillsammans för världens mest hållbara stad".

Den tvist som Stockholm Vatten VA AB och Trafikverket haft angående kostnaden för omhändertagande av trafikdagvatten togs inte upp till prövning i Högsta domstolen. Hovrättens dom som innebär ett underkännande av den differentierade taxa som Stockholm Vatten och Avafall hittills tillämpat står därmed fast. Parterna har därefter under året kommit till en förlikning som kommer att regleras under år 2017.

Arbetet med Stockholms framtida avloppsrening (SFA) fortskrider. Under år 2015 lämnades tillståndsansökan in till Mark- och miljödomstolen och i mars 2016 kungjordes ansökan av domstolen. Det är en viktig milstolpe i processen för att få ett miljötillstånd för projektet. Den första etappen med att bygga ut Henriksdals reningsverk för att klara stadens snabba befolkningsökning pågår redan för fullt, detta inom befintliga tillstånd.

I en växande stad där exlploteringstakten är hög blir planeringen av vatten- och avfallslösningar många och omfattande. För att långsiktigt säkra dricksvattenförsörjningen har därför en omfattande dricksvattenutredning genomförts som kartlägger framtidens utmaningar och behov. Även en ny avfallsplan för 2017-2020 håller på att tas fram, den visar hur stadens mål för avfallshanteringen ska nås. Stockholmarna visar stort engagemang för att vara delaktiga i klimatsmarta avfallslösningar och intresset för matavfallssortering ökar.

I januari drabbades delar av Stockholm av problem med sophämtningen. Detta berodde på att en ny entreprenör till Stockholm Avfall fick problem med tömningen av avfallsbehållare med bottentömning. Detta fick stor uppmärksamhet i olika medier. Problemen pågick under ett par veckor men kunde efter massiva åtgärder från Stockholm Avfall och entrerprenören lösas.

I december invigdes stadens tredje automatiska miljöstation i Kista. Där kan stadens invånare lämna farligt avfall dygnet runt. I oktober återinvigdes också Stockholm Vatten och Avfalls Pop-Up-återbruk i Norra Djurgårdsstaden där stockholmarna kan lämna in saker de inte längre vill ha och som kan få nytt liv hos någon annan.

Stockholm Vatten och Avfall AB
556969-3111

Begränsningar avdrag för koncerninterna räntor

Riksdagen beslutade i slutet av år 2012 om ytterligare begränsningar för avdrag för koncerninterna räntor i huvudsyfte att förhindra kapitalflykt till utlandet med skatteplanering. Skatteverket har därefter kommit ut med skriftliga ställningstaganden med sina bedömningar av hur begränsningarna ska tolkas. Stockholms Stad och bolagskoncernen har sedan beslutet år 2012 sökt besked om hur stadens bolag ska förhålla sig till Skatteverkets tolkningar.

Skatteverket har i mars 2015 inkommit med dialogbesked gällande avdrag på koncerninterna lån avseende inkomstår 2014 för två av koncernens bolag, Stockholm Vatten AB och Stockholm Vatten och Avfall AB. Av svaret framgår att Skatteverket anser att stadens bolag inte har rätt till avdrag för ränteutgifter på lån från ägaren Stockholms stad.

I boksluten för 2014 och 2015 har räntekostnaderna bedömts vara fullt avdragsgilla både för Stockholm Vatten AB och Stockholm Vatten och Avfall AB samt för övriga berörda bolag i Stockholms Stadshus AB-koncernen. Stockholm Vatten AB och Stockholm Vatten och Avfall AB har båda i likhet med tidigare år yrkat för att räntekostnaderna är avdragsgilla i lämnade deklarationer som avser inkomståret 2014 och 2015.

Skatteverket har i december 2016 fattat ett slutligt omprövningsbeslut för inkomståret 2014. Beslutet innebär att en begränsad del av de externa räntorna anses vara avdragsgilla.

Sammantaget innebär Skatteverkets beslut en utökad skattekostnad för Stockholm Vatten AB på 9 198 tkr och Stockholm Vatten och Avfall AB på 13 697 tkr för inkomståret 2014. Kostnaderna belastar resultatet för år 2016. För inkomståren 2015 och 2016 finns ännu inga beslut från Skatteverket. Stockholm Vatten och Avfall AB har dock reserverat kostnader för 2015 och 2016 i bokslutet 2016 genom en bedömning av hur den princip som Skatteverket beslutat för inkomsåret 2014 skulle kunna påverka inkomståren 2015 och 2016.

För Stockholm Vatten och Avfalls del innebär det en sammanlagd merkostnad för skatter avseende inkomståren 2015-2016 på 26 794 tkr i 2016 års bokslut.
Skatteverkets omprövningsbeslut för inkomståret 2014 vill Stockholm Vatten och Avfall få en rättslig prövning av och beslutet avseende inkomståret 2014 har överklagats i början av år 2017.

Utveckling av verksamhet, ställning och resultat (koncernen)

(Mkr)	**2016[(2)]**	**2015[(2)]**	**2014[(2)]**	**2013[(2)]**	**2012[(2)]**
Nettoomsättning	1 995	1 852	1 575	1 255	1 293
Rörelseresultat	213	81	205	144	233
Resultat e. finansiella poster	98	-82	16	-43	42
Balansomslutning	11 890	10 797	9 511	8 249	7 810
Soliditet [(1)]	2,0%	1,8%	2,7%	2,5%	3,0%
Medelantal anställda	507	455	446	397	401

[(1)] Justerat eget kapital / Balansomslutning. Med justerat eget kapital avses eget kapital + obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatteskuld.

[(2)] Från och med 1 januari 2014 tillämpar företaget BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning ("K3").
År 2014 och 2013 har omräknats i enlighet med K3. Omräkning av tidigare år har ej skett. Tidigare tillämpade företaget Årsredovisningslagen, Bokföringsnämndens anvisningar för stora bolag samt Redovisningsrådets rekommendationer RR1 Koncernredovisning, RR5 Redovisning av byte av redovisningsprinciper, RR11 Intäkter, RR15 Immateriella tillgångar och RR17 Nedskrivningar.

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Under hösten 2016 beslutades att Stockholm Vatten VA ska fusioneras ihop med moderbolaget Stockholm Vatten AB per den första januari 2017. Arbetet med detta kommer att ske under våren.

I januari 2017 presenterades en köpare av fastigheten på Torsgatan som varit ute till försäljning under 2016. Ärendet bereds nu för att kunna godkännas vid kommunfullmäktiges sammanträde den 20 mars 2017.

Förväntad framtida utveckling

Den framtida utvecklingen för företagen inom koncernen Stockholm Vatten och Avfall AB är nära knuten till Stockholms stads utveckling. En växande stad medför ökade krav på verksamheten för att säkerställa vattenförsörjning, omhändertagande av avlopp och avfallshantering med god kvalitet och med så liten miljöpåverkan som möjligt.

Verksamheten är till sin art mycket långsiktig och vid planeringen av den framtida verksamheten beaktas både förväntad utveckling i staden och förväntade skärpta miljökrav.

Forskning och utveckling

Företagen i koncernen Stockholm Vatten Holding AB deltar i miljö-, utvecklings- och utredningsprojekt inom områden med anknytning till vatten-, avlopp- och avfallsområdet men bedriver ingen egen forskningsverksamhet.

Finansiella instrument

I Stockholms stad samordnar och ansvarar Finansavdelningen för all upplåning för Stockholms stad och koncernen Stockholms Stadshus AB inom kommunkoncernen.

Personal

Stockholm Vatten arbetar för att vara en attraktiv arbetsgivare och erbjuda en hälsofrämjande arbetsplats. Under 2016 har en hälsosatsning genomförts i syfte att ta fram en modell för systematiskt hälsoarbete med utgångspunkt ifrån bolagets övergripande mål och identifierade riskområden. Ett hälsoprogram har tagits fram och erbjudits anställda. Programmet har omfattat både möjlighet till fysisk träning samt föreläsningar och seminarier krin stress, sömn och kosthållning. Ett utvecklingsarbete har också genomförts utifrån Arbetsmiljöverkets nya föreskrifter om organisatorisk och social arbetsmiljö där en särskild enkät tagits fram för att kartlägga medarbetarnas upplevelser inom dessa områden. En obligatorisk utbildningsinsats kring diskrimineringsfrågor har genomförts under året i syfte att öka medvetenheten och kompetensen inom detta område och ett skräddarsytt dialogverktyg har tagits fram som stöd för en utvecklad, systematisk och enhetlig dialog kring kulturfrågor.

I mars 2016 flyttade huvudkontoret ifrån sina lokaler på Torsgatan in i nya aktivitetsbaserade lokaler i Ulvsunda. Under året har anställda haft möjlighet att lämna synpunkter och förslag till förbättringar vid flera utvärderingstillfällen, samt via ett husråd som under året haft i uppdrag att slutföra etableringen av det aktivitetsbaserade konceptet utifrån verksamhetens behov och förutsättningar.

Bolaget har under året haft ett mycket gott samarbete med Arbetsmarknadsförvaltningen när det gäller att erbjuda praktik och särskild arbetsprövning för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden av olika skäl.

Stockholm Vatten och Avfall AB
556969-3111

Miljö
Stockholm Vatten VA AB:s omhändertagande av avloppsvatten från Stockholm, Huddinge och ett antal grannkommuner skyddar skärgården, sjöar och vattendrag i området från övergödning och föroreningar. Under 2016 blev reningsresultaten 9,3 (8,6) mg kväve/l och 0,16 (0,15) mg fosfor/l renat avloppsvatten. Villkoren i tillståndet är 10 mg kväve/l och 0,3 mg fosfor/l i det renade avloppsvattnet som släpps ut i Saltsjön. Stockholm Vatten arbetar tillsammans med andra aktörer inom Stockholm Stad för att förbättra miljön i Stockholms sjöar och vattendrag. I 12 av 13 sjöar och vattendrag visar provtagning på sjunkande eller bibehållna värden jämfört med 1990-talet. Vi arbetar också för att minska bräddningar av avloppsvatten från ledningsnätet.

Sedan 2014 ansvarar Stockholm Vatten för avfallshanteringen i Stockholm Stad. Den totala mängden hushållsavfall som lämnats in för förbränning uppgår till ca 227 000 ton, vilket är en minskning mot föregående år. Många utvecklingsprojekt pågår för att göra Stockholms avfallshantering allt mer hållbar. Både materialåtervinning och återbruk ökar.

Den långsiktiga målsättningen är att öka andelen matavfall som stadens invånare och verksamheter sorterar ut för biologisk behandling till 70% år 2020. Matavfallet rötas och används för att producera biogas som alternativ till fossila bränslen. För året uppgår andelen insamlat matavfall till 19 (16,5)%. Andelen hushål som samlar matavfall eller har avfallskvarn uppskattas vid årets slut till 19%.

För att kunna klara insamlingsmålet på 70% avser Stockholm Vatten och Avfall att uppföra en anläggning för mottagning, sortering och avlastning av hushållsavfall i anslutning till Högdalenverket.

Ett annat projekt som fått nationell och internationell uppmärksamhet är biokolsprojektet där trädgårdsavfall omvandlas till biokol som ska användas som jordförbättring i stadens planteringar. Biokolet bidrar till att sänka koldioxidhalten i atmosfären genom att binda biokolet i marken. Vid produktionen får man också ut en gas som blir värme till stadens fjärrvärmeverk.

Stockholm Vatten VA AB har en energikrävande verksamhet – över 130 GWh el används per år och merparten av detta används för att driva pumpar i verk och ledningsnät. Vi arbetar för att hålla nere elanvändningen och köper enbart in grön el. I reningsverken produceras biogas, som i första hand uppgraderas till fordonbränsle, men som också täcker en del av el- och värmebehovet i reningsverken. Spillvärme från avloppsvattnet återanvänds till fjärrvärme. Stockholm Vattens fordonspark består nästan uteslutande av biogasbilar som körs till över 85% på gas.

Upphandlingsverksamheten är omfattande vilket ger bolaget möjlighet att ställa miljökrav vid upphandling av entreprenader, material och tjänster. Målsättningen är att alltid ställa miljökrav vid upphandlingar där det finns möjlighet och är relevant. Under 2016 uppnåddes detta mål.

Tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken
Stockholm Vatten VA AB:s verksamhet är beroende av den tillståndspliktiga verksamhet som bedrivs i anläggningar och de tillstånd som begränsar uttag och reglering av råvatten.

Bolagets miljöpåverkan omfattar vattenmiljön i Stockholmsområdet, Mälaren och skärgården. Hantering av avloppsslam med fokus på fosforåtervinning är en nyckelfråga.

Miljöförvaltningarna i Botkyrka, Ekerö, Stockholm och Huddinge är tillsynsmyndigheter för respektive anläggning och Länsstyrelsen för recipienten, det vill säga de vattenområden där utsläpp av renat avlopp sker.

Stockholm Vatten och Avfall AB
556969-3111

Vatten
Stockholm Vatten VA AB:s verksamheter vid vattenverken vid Norsborg och Lovö är från och med 2002 anmälningspliktiga till miljöförvaltningarna i Botkyrka- respektive Ekerö kommun.

Bolagets uttag av råvatten ur och reglering av Mälaren och Bornsjön är fastställda i vattendomar. De bestämmer vilka mängder som får tas ut vid respektive vattenverk och hur intagsledningar med mera skall vara anlagda.

Stockholm Vatten VA AB har ett samlat tillstånd i dom från Miljödomstolen år 2000 ”till utsläppande av avloppsvatten i Saltsjön från tätbebyggelse, som är ansluten till Henriksdals, Bromma och Louddens avloppsreningsverk”. Tillståndet som gäller tills vidare anger tillåtna mängder och halter och avser även vissa utsläpp till luft samt buller. Stockholm Vatten VA AB skall genom aktiva insatser gentemot industrier och samhället i övrigt verka för att tillförseln av ämnen som kan skada reningsprocesserna i avloppsreningsverken eller negativt påverka slamkvaliteten eller recipienten kontinuerligt minskas.

Stockholm Vatten VA AB har tillstånd från Länsstyrelsen för ett mellanlager för avvattnat avloppsslam. Det är beläget i Valsta, Haninge kommun. Miljöförvaltningen i Haninge kommun är tillsynsmyndighet. Tillståndet avser lagrade mängder och anger att lakvatten skall tas omhand för rening. Tillståndet gäller tills vidare.

Avloppsslammet innehåller näringsämnen som bör återanvändas för att sluta kretsloppet och förhindra övergödning. Genom ett långsiktigt och systematiskt arbete att minska oönskade ämnen vid källan är nu allt slam som produceras på reningsverken vid Henriksdal och Bromma certifierat för jordbruksanvändning. Sedan våren 2010 används slammet från Bromma på åkermark i Mälardalen och över 100 ton fosfor återförs därmed till jordbruket.

Förutom tillstånd kopplade till genomförande av planerade åtgärder för Stockholms framtida avloppsrening ska inga övriga väsentliga nu gällande tillstånd förnyas under det kommande räkenskapsåret.

Inom Stockholm Avfall AB bedriver enheten för återvinningscentraler och farligt avfall verksamhet som är tillstånds- och anmälningspliktiga enligt miljöbalken. Enheten har fem tillståndspliktiga återvinningscentraler: Bromma, Lövsta, Sätra, Vantör och Östberga. Återvinningscentral Trädgård, Roslagstulls återbruk samt 17 miljöstationer för farligt avfall och sju "Samlaren" för ljuskällor, batterier och småelektronik är anmälningspliktiga. Miljöstationerna är placerade runt om i staden, främst i anslutning till bensinstationer. Det finns också ett tiotal insamlingspunkter för farligt avfall i färgbutiker runt om i staden staden är anmälningspliktiga. Samtliga nämnda insamlingspunkter ingår i stadens system för insamling av farligt avfall och/eller grovavfall.

Stockholm Vatten och Avfall AB
556969-3111

Förslag till vinstdisposition (kronor)

Balanserat resultat	122 402 001
Årets resultat	-40 829 974
	81 572 027
Styrelsen föreslår att	
till aktieägarna utdelas	2 926 000
i ny räkning balanseras	78 646 027
	81 572 027

Utdelningen per aktie blir 2 926 kr.

Styrelsens yttrande över den föreslagna vinstutdelningen
Föreslagen utdelning utgörs av den genomsnittliga statslåneräntan 2016 plus 1 procentenhet (totalt 2,34%) på aktieägartillskott och aktiekapital. Beloppet inkluderar minoritetsägaren Huddinge kommun som enligt aktieägaravtalet har rätt till samma avkastning på satsat kapital som majoritetsägaren Stockholms Stadshus AB.

Likviditet
Den föreslagna vinstutdelningen kommer inte att påverka bolagets förmåga att i rätt tid infria sina betalningsförpliktelser. Bolaget har god tillgång till likviditetsreserver i form av kortfristiga krediter. Krediterna kan lyftas med kort varsel, vilket innebär att bolaget har god beredskap att klara såväl variation i likviditet som eventuella oväntade händelser.

Ställning i övrigt
Styrelsen har övervägt alla övrigt kända förhållanden som kan ha betydelse för bolagets ekonomiska ställning och som inte beaktats inom ramen för ovan anförda. Därvid har ingen omständighet framkommit som gör att den föreslagna utdelningen inte framstår som försvarlig eller strider mot ABL §17 kap 3.

Beträffande moderbolagets och koncernens resultat och ställning i övrigt hänvisas till nedanstående resultat- och balansräkningar, kassaflödesanalyser samt tilläggsupplysningar. Alla belopp uttrycks i tusentals svenska kronor där ej annat anges.

Stockholm Vatten och Avfall AB
556969-3111

KONCERNENS RESULTATRÄKNING
(Tkr)

	Not	2016-01-01 2016-12-31	2015-01-01 2015-12-31
Rörelsens intäkter			
Nettoomsättning	3,4	1 995 099	1 851 675
Aktiverat arbete för egen räkning		82 710	78 884
		2 077 809	**1 930 559**
Rörelsens kostnader			
Råvaror och förnödenheter		-199 617	-191 895
Övriga externa kostnader	5	-960 177	-996 822
Personalkostnader	6	-400 687	-365 228
Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar		-304 402	-295 826
Realisationsresultat vid avyttring av immateriella och materiella anläggningstillgångar		59	210
Resultat från andelar i intresseföretag och joint ventures		193	476
Rörelseresultat		**213 178**	**81 474**
Resultat från finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande intäkter		8 390	495
Räntekostnader och liknande kostnader		-123 657	-163 636
Resultat efter finansiella poster		**97 911**	**-81 667**
Skatt på årets resultat	7	2 099	18 022
Skatt på tidigare års resultat		-50 349	0
ÅRETS RESULTAT		**49 661**	**-63 645**
Hänförligt till:			
Moderföretagets aktieägare		48 102	-62 437
Minoritetsintresse		1 559	-1 208

Stockholm Vatten och Avfall AB
556969-3111

KONCERNENS BALANSRÄKNING

(Tkr)	Not	2016-12-31	2015-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för datorprogram och liknande arbeten	8	61 671	65 905
		61 671	**65 905**
Materiella anläggningstillgångar	13		
Byggnader	9	1 509 343	1 413 182
Mark och markanläggningar	10	572 548	542 684
Maskiner och andra tekniska anläggningar	11	5 419 171	5 186 666
Inventarier, verktyg och installationer	12	397 489	38 670
Pågående nyanläggningar	14	3 172 933	2 801 669
		11 071 484	**9 982 871**
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i intresseföretag	16	4 305	4 113
Uppskjuten skattefordan	17	143 384	133 437
		147 689	**137 550**
Summa anläggningstillgångar		**11 280 844**	**10 186 326**
Omsättningstillgångar			
Varulager m m			
Råvaror och förnödenheter		31 531	29 912
		31 531	**29 912**
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		368 156	311 265
Fordringar hos koncernföretag		58 929	63 318
Aktuella skattefordringar		20 059	19 862
Övriga fordringar		32 619	57 170
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	18	97 496	129 629
		577 259	**581 244**
Kassa och bank		**5**	**5**
Summa omsättningstillgångar		**608 795**	**611 161**
SUMMA TILLGÅNGAR		**11 889 639**	**10 797 487**

Stockholm Vatten och Avfall AB
556969-3111

KONCERNENS BALANSRÄKNING

(Tkr)	Not	2016-12-31	2015-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Aktiekapital (1.000 aktier)		100	100
Övrigt tillskjutet kapital		122 402	122 402
Annat eget kapital inklusive årets resultat		116 839	68 737
Eget kapital hänförligt till moderföretagets aktieägare		**239 341**	**191 239**
Minoritetsintresse		**5 353**	**3 794**
Summa eget kapital		**244 694**	**195 033**
Avsättningar			
Avsättning för tvist	19	0	124 851
Avsättning för pension	19	2 333	174
Övriga avsättningar	19	5 030	6 216
Uppskjuten skatteskuld	17	13 244	5 396
		20 607	**136 637**
Långfristiga skulder	20		
Övriga långfristiga skulder	13	5 235	3 092
		5 235	**3 092**
Kortfristiga skulder			
Finansiella skulder till koncernföretag		9 551 281	8 733 858
Leverantörsskulder		310 662	247 710
Skulder till koncernföretag		134 748	136 559
Aktuella skatteskulder		48 234	0
Övriga kortfristiga skulder		158 272	15 951
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	21	1 415 906	1 328 647
		11 619 103	**10 462 725**
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		**11 889 639**	**10 797 487**
POSTER INOM LINJEN			
Ställda säkerheter		**0**	**100**
Ansvarsförbindelser		**Inga**	**Inga**

Stockholm Vatten och Avfall AB
556969-3111

KONCERNENS RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRING I EGET KAPITAL

(Tkr)

	Eget kapital hänförligt till moderföretagets aktieägare					
	Aktiekapital	Övrigt tillskjutet kapital	Annat eget kapital inklusive årets resultat	Summa eget kapital hänförligt till moder-företagets aktieägare	Minoritets-intresse	Summa eget kapital
Ingående balans per 1 januari 2015	**100**	**122 402**	**131 174**	**253 676**	**5 002**	**258 678**
Årets resultat			-62 437	-62 437	-1 208	-63 645
Utgående balans per 31 december 2015	**100**	**122 402**	**68 737**	**191 239**	**3 794**	**195 033**

Aktiekapital 1.000 aktier á kvotvärde 100 kronor.

	Eget kapital hänförligt till moderföretagets aktieägare					
	Aktiekapital	Övrigt tillskjutet kapital	Annat eget kapital inklusive årets resultat	Summa eget kapital hänförligt till moder-företagets aktieägare	Minoritets-intresse	Summa eget kapital
Ingående balans per 1 januari 2016	**100**	**122 402**	**68 737**	**191 239**	**3 794**	**195 033**
Årets resultat			48 102	48 102	1 559	49 661
Utgående balans per 31 december 2016	**100**	**122 402**	**116 839**	**239 341**	**5 353**	**244 694**

Aktiekapital 1.000 aktier á kvotvärde 100 kronor.

Stockholm Vatten och Avfall AB
556969-3111

KONCERNENS KASSAFLÖDESANALYS

(Tkr)	Not	2016-01-01 2016-12-31	2015-01-01 2015-12-31
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		97 911	-81 667
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet:			
Avskrivningar		304 402	295 826
Förändring avsättningar		-123 880	76 288
Realisationsresultat		354	-210
Förändring semesterlöneskuld		2 027	634
Andel i intressebolags resultat		-193	-476
Betald inkomstskatt		1 058	-1 868
Uppskjutrn skatt		-3 368	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		**278 311**	**288 527**
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Förändring av varulager		-1 619	-3 387
Förändring av kortfristiga fordringar		4 182	-55 019
Förändring av kortfristiga skulder		288 695	250 945
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**569 569**	**481 066**
Investeringsverksamheten			
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar		-11 766	-18 926
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-1 375 387	-1 501 780
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		161	798
Kassaflöde från investeringsverksamheten		**-1 386 992**	**-1 519 908**
Finansieringsverksamheten			
Förändring ägarandel		0	0
Upptagna lån		0	0
Amortering av lån		0	0
Utbetald utdelning		0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		**0**	**0**
Årets kassaflöde		**-817 423**	**-1 038 842**
Likvida medel vid årets början		**-8 733 853**	**-7 695 011**
Likvida medel vid årets slut		**-9 551 276**	**-8 733 853**

De likvida medlen ingår i Stockholms stads koncernkonto och klassificeras i balansräkningen som kortfristig finansiell skuld till koncernföretag.

Stockholm Vatten och Avfall AB
556969-3111

MODERFÖRETAGETS RESULTATRÄKNING
(Tkr)

	Not	2016-01-01 2016-12-31	2015-01-01 2015-12-31
Rörelsens intäkter		0	0
		0	**0**
Rörelsens kostnader		0	0
Rörelseresultat		**0**	**0**
Resultat från finansiella poster		0	
Ränteintäkter från koncernföretag		130 417	163 426
Räntekostnader för skatt och avgifter		-338	0
Räntekostnader till koncernföretaf		-130 417	-163 426
Resultat efter finansiella poster		**-338**	**0**
Resultat före skatt		**-338**	**0**
Skatt pga ändrad taxering		-40 492	0
ÅRETS RESULTAT		**-40 830**	**0**

Stockholm Vatten och Avfall AB
556969-3111

MODERFÖRETAGETS BALANSRÄKNING

(Tkr)

	Not	2016-12-31	2015-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	15	122 502	122 502
		122 502	**122 502**
Summa anläggningstillgångar		**122 502**	**122 502**
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Finansiella fordringar hos koncernföretag		9 551 281	8 733 858
		9 551 281	**8 733 858**
Kassa och bank		0	0
Summa omsättningstillgångar		**9 551 281**	**8 733 858**
SUMMA TILLGÅNGAR		**9 673 783**	**8 856 360**

Stockholm Vatten och Avfall AB
556969-3111

MODERFÖRETAGETS BALANSRÄKNING

(Tkr)

	Not	2016-12-31	2015-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Aktiekapital (1.000 aktier)		100	100
		100	**100**
Fritt eget kapital			
Balanserad vinst eller förlust		122 402	122 402
Årets resultat		-40 830	0
		81 572	**122 402**
Summa eget kapital		**81 672**	**122 502**
Kortfristiga skulder			
Finansiella skulder till koncernföretag		9 551 281	8 733 858
Aktuella skatteskulder		40 830	0
		9 592 111	**8 733 858**
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		**9 673 783**	**8 856 360**
POSTER INOM LINJEN			
Ställda säkerheter		**Inga**	**Inga**
Ansvarsförbindelser		**Inga**	**Inga**

Stockholm Vatten och Avfall AB
556969-3111

MODERFÖRETAGETS RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRING I EGET KAPITAL

(Tkr)

	Bundet eget kapital			*Fritt eget kapital*				
	Aktie-kapital	Uppskriv-nings fond	Reserv-fond	Överkurs-fond	Fond för verkligt värde	Balanserad vinst eller förlust	Årets resultat	**Summa eget kapital**
Ingående balans per 1 januari 2015	**100**	**0**	**0**	**0**	**0**	**122 402**	**0**	**122 502**
Summa värdeförändringar	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Transaktioner med ägare:								
Aktiekapital								0
Aktieägartillskott								0
Summa transaktioner med aktieägare	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Utgående balans per 31 december 2015	**100**	**0**	**0**	**0**	**0**	**122 402**	**0**	**122 502**

				Fritt eget kapital				
	Aktie-kapital	Uppskriv-nings fond	Reserv-fond	Överkurs-fond	Fond för verkligt värde	Balanserad vinst eller förlust	Årets resultat	**Summa eget kapital**
Ingående balans per 1 januari 2016	**100**	**0**	**0**	**0**	**0**	**122 402**	**0**	**122 502**
Årets resultat							-40 830	-40 830
Summa värdeförändringar	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Transaktioner med ägare:								
Aktiekapital								0
Aktieägartillskott								0
Summa transaktioner med aktieägare	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Utgående balans per 31 december 2016	**100**	**0**	**0**	**0**	**0**	**122 402**	**-40 830**	**81 672**

Aktiekapital1.000 aktier á kvotvärde 100 kronor.

Stockholm Vatten och Avfall AB
556969-3111

MODERFÖRETAGETS KASSAFLÖDESANALYS

(Tkr)	Not	2016-01-01 2016-12-31	2015-01-01 2015-12-31
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat		-338	0
Betald inkomstskatt		338	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**0**	**0**
Årets kassaflöde		**0**	**0**

De likvida medlen ingår i Stockholms stads koncernkonto och klassificeras i balansräkningen som kortfristig finansiell skuld till koncernföretag.

Stockholm Vatten och Avfall AB
556969-3111

NOTER

Not 1 Allmän information

Stockholm Vatten och Avfall AB med organisationsnummer 556969-3111 är ett aktiebolag registrerat i Sverige med säte i Stockholm. Företaget och dess dotterföretag ("koncernens") verksamhet omfattar främst vatten och avloppstjänster i enlighet med lagen om allmänna vattentjänster och avfallshantering i enlighet med bland annat Miljöbalken.

Moderföretag i den största koncernen som Stockholm Vatten och Avfall AB är dotterföretag till är Stockholms Stadshus AB, org.nr. 556415-1727, med säte i Stockholm.

Not 2 Redovisningsprinciper och värderingsprinciper

Företaget tillämpar Årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 *Årsredovisning och koncernredovisning* ("K3").

Koncernredovisning
Koncernredovisningen omfattar moderföretaget Stockholm Vatten och Avfall AB och de företag över vilka moderföretaget direkt eller indirekt har bestämmande inflytande (dotterföretag). Bestämmande inflytande innebär en rätt att utforma ett annat företags finansiella och operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar. Vid bedömningen av om ett bestämmande inflytande föreligger, ska hänsyn tas till innehav av finansiella instrument som är potentiellt röstberättigade och som utan dröjsmål kan utnyttjas eller konverteras till röstberättigade eget kapitalinstrument. Hänsyn ska också tas till om företaget genom agent har möjlighet att styra verksamheten. Bestämmande inflytande föreligger i normalfallet då moderföretaget direkt eller indirekt innehar aktier som representerar mer än 50% av rösterna.

Ett dotterföretags intäkter och kostnader tas in i koncernredovisningen från och med tidpunkten för förvärvet till och med den tidpunkt då moderföretaget inte längre har ett bestämmande inflytande över dotterföretaget.

Redovisningsprinciperna för dotterföretag överensstämmer med koncernens redovisningsprinciper. Alla koncerninterna transaktioner, mellanhavanden samt orealiserade vinster och förluster hänförliga till koncerninterna transaktioner har eliminerats vid upprättandet av koncernredovisningen.

Minoritetsintresse
Koncernens resultat och komponenter i eget kapital är hänförligt till moderföretagets ägare och minoritetsintresse. Minoritetsintressen redovisas separat inom eget kapital i koncernbalansräkningen och i direkt anslutning till posten Årets resultat i koncernresultaträkningen. Om koncernmässigt eget kapital avseende dotterföretaget är negativt, redovisas minoritetsintresset i dotterföretaget som en fordran på minoriteten, en negativ post inom eget kapital, endast om minoriteten har en bindande förpliktelse att täcka kapitalunderskottet och har förmåga att fullgöra förpliktelsen.

Intäkter
Intäkter redovisas till det verkliga värdet av den ersättning som erhållits eller kommer att erhållas, med avdrag för mervärdeskatt, rabatter, returer och liknande avdrag.

Koncernens intäkter består i huvudsak av taxeintäkter avseende vatten, avlopp och avfall. Prissättning för försäljning av företagets produkter och tjänster som regleras i lagen om allmänna vattentjänster respektive Miljöbalken 27 kap. §5. sker med hänsyn till självkostnadsprincipen.

Leasingavtal
Ett finansiellt leasingavtal är ett avtal enligt vilket de ekonomiska risker och fördelar som förknippas med ägandet av en tillgång i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren. Övriga leasingavtal klassificeras som operationella leasingavtal.

Koncernen som leasetagare
Tillgångar som innehas enligt finansiella leasingavtal redovisas som anläggningstillgångar i koncernens balansräkning till verkligt värde vid leasingperiodens början eller till nuvärdet av minimileasingavgifterna om detta är lägre. Den skuld som leasetagaren har gentemot leasegivaren redovisas i balansräkningen under rubrikerna Övriga långfristiga skulder respektive Övriga kortfristiga skulder. Leasingbetalningarna fördelas mellan ränta och amortering av skulden. Räntan fördelas över leasingperioden så att varje redovisningsperiod belastas med ett belopp som motsvarar en fast räntesats på den under respektive period redovisade skulden. Räntekostnader redovisas direkt i resultaträkningen om de inte är direkt hänförliga till anskaffning av en tillgång som med nödvändighet tar betydande tid i anspråk att färdigställa för avsedd användning eller försäljning, och aktiveringsprincipen tillämpas.

Leasingavgifter vid operationella leasingavtal kostnadsförs linjärt över leasingperioden, såvida inte ett annat systematiskt sätt bättre återspeglar användarens ekonomiska nytta över tiden.

Låneutgifter
Låneutgifter avseende lånat kapital som kan hänföras till inköp, konstruktion eller produktion av en tillgång som tar betydande tid att färdigställa innan den kan användas eller säljs inräknas i tillgångens anskaffningsvärde tills den tidpunkt då tillgången är färdigställd för dess avsedda användning eller försäljning. Övriga låneutgifter redovisas i resultaträkningen i den period de uppkommer.

Offentliga bidrag
Inkomster från offentliga bidrag som är förenade med krav på framtida prestation redovisas som intäkt när prestationen utförs och de ekonomiska fördelar som är förknippade med transaktionen sannolikt kommer att tillfalla företaget och inkomsten kan beräknas tillförlitligt. Offentliga bidrag har värderats till det verkliga värdet av den tillgång som företaget fått.

Ersättningar till anställda
Ersättningar till anställda i form av löner, betald semester, betald sjukfrånvaro m m samt pensioner redovisas i takt med intjänandet. Beträffande pensioner och andra ersättningar efter avslutad anställning klassificeras dessa som avgiftsbestämda eller förmånsbestämda pensionsplaner.

Avgiftsbestämda planer
För avgiftsbestämda planer betalar koncernen fastställda avgifter till en separat oberoende juridisk enhet och har ingen förpliktelse att betala ytterligare avgifter. Koncernens resultat belastas för kostnader i takt med att förmånerna intjänas vilket normalt sammanfaller med tidpunkten för när premier erläggs.
Förmånsbestämda planer
Vid förmånsbestämda pensionsplaner står företaget i allt väsentligt riskerna för att ersättningarna kommer att kosta mer än förväntat och att avkastningen på relaterade tillgångar kommer att avvika från förväntningarna. Företaget redovisar förmånsbestämda pensionsplaner i enlighet med K3:s förenklingsregler. De förmånsbestämda planer som finns innebär att pensionspremier betalas till St Erik Livförsäkring. Dessa redovisas som avgiftsbestämda pensionsplaner.

Inkomstskatter
Skattekostnaden utgörs av summan av aktuell skatt och uppskjuten skatt.

Aktuell skatt
Aktuell skatt beräknas på det skattepliktiga resultatet för perioden. Skattepliktigt resultat skiljer sig från det redovisade resultatet i resultaträkningen då det har justerats för ej skattepliktiga intäkter och ej avdragsgilla kostnader samt för intäkter och kostnader som är skattepliktiga eller avdragsgilla i andra perioder. Koncernens aktuella skatteskuld beräknas enligt de skattesatser som gäller per balansdagen.

Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt redovisas på temporära skillnader mellan det redovisade värdet på tillgångar och skulder i de finansiella rapporterna och det skattemässiga värdet som används vid beräkning av skattepliktigt resultat. Uppskjuten skatt redovisas enligt den s k balansräkningsmetoden. Uppskjutna skatteskulder redovisas för i princip alla skattepliktiga temporära skillnader, och uppskjutna skattefordringar redovisas i princip för alla avdragsgilla temporära skillnader i den omfattning det är sannolikt att beloppen kan utnyttjas mot framtida skattepliktiga överskott. Uppskjutna skatteskulder och skattefordringar redovisas inte om den temporära skillnaden är hänförlig till goodwill.

Uppskjuten skatteskuld redovisas för skattepliktiga temporära skillnader hänförliga till investeringar i dotterföretag, utom i de fall koncernen kan styra tidpunkten för återföring av de temporära skillnaderna och det inte är uppenbart att den temporära skillnaden kommer att återföras inom en överskådlig framtid.

Det redovisade värdet på uppskjutna skattefordringar omprövas varje balansdag och reduceras till den del det inte längre är sannolikt att tillräckliga skattepliktiga resultat kommer att finnas tillgängliga för att utnyttjas, helt eller delvis, mot den uppskjutna skattefordran.

Värderingen av uppskjuten skatt baseras på hur företaget, per balansdagen, förväntar sig att återvinna det redovisade värdet för motsvarande tillgång eller reglera det redovisade värdet för motsvarande skuld. Uppskjuten skatt beräknas baserat på de skattesatser och skatteregler som har beslutats före balansdagen.

Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder kvittas då de hänför sig till inkomstskatt som debiteras av samma myndighet och då koncernen har för avsikt att reglera skatten med ett nettobelopp.

Aktuell och uppskjuten skatt för perioden

Aktuell och uppskjuten skatt redovisas som en kostnad eller intäkt i resultaträkningen, utom när skatten är hänförlig till transaktioner som redovisats direkt mot eget kapital. I sådana fall ska även skatten redovisas direkt mot eget kapital. Vid aktuell och uppskjuten skatt som uppkommer vid redovisning av rörelseförvärv, redovisas skatteeffekten i förvärvskalkylen.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

Anskaffningsvärdet består av inköpspriset, utgifter som är direkt hänförliga till förvärvet för att bringa den på plats och i skick att användas samt uppskattade utgifter för nedmontering och bortforsling av tillgången och återställande av plats där den finns. Tillkommande utgifter inkluderas endast i tillgången eller redovisas som en separat tillgång, när det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med posten kommer att tillfalla koncernen och att anskaffningsvärdet för densamma kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Alla övriga kostnader för reparationer och underhåll samt tillkommande utgifter redovisas i resultaträkningen i den period då de uppkommer.

Då skillnaden i förbrukningen av en materiell anläggningstillgångs betydande komponenter bedöms vara väsentlig, delas tillgången upp på dessa komponenter.

Avskrivningar på materiella anläggningstillgångar kostnadsförs så att tillgångens anskaffningsvärde, eventuellt minskat med beräknat restvärde vid nyttjandeperiodens slut, skrivs av linjärt över dess bedömda nyttjandeperiod. Om en tillgång har delats upp på olika komponenter skrivs respektive komponent av separat över dess nyttjandeperiod. Avskrivning påbörjas när den materiella anläggningstillgången kan tas i bruk. Materiella anläggningstillgångars nyttjandeperioder uppskattas i koncernen till:

Byggnader:	
Stomme	100 år
Tak	40 år
Fasad	40 år
Fönster	50 år
Bassäng	100 år
Rötkammare	25 år
Tunnel	100 år
Byggnadsinventarier	
Ventilation och styr	30 år
El	50 år
Hissar	40 år
Markanläggning	20 år
Ledningsnät	50 år
Maskiner och andra tekniska anläggningar:	10-30 år
Immateriella tillgångar	5-10 år
Datautrustning	5 år
Fordon	3-5 år
Personbilar	3 år
Inventarier	5 år
Verktyg	5 år

Nyttjandeperioden för mark är obegränsad och därför skrivs mark inte av.

Bedömda nyttjandeperioder och avskrivningsmetoder omprövas om det finns indikationer på att förväntad förbrukning har förändrats väsentligt jämfört med uppskattningen vid föregående balansdag. Då företaget ändrar bedömning av nyttjandeperioder, omprövas även tillgångens eventuella restvärde. Effekten av dessa ändringar redovisas framåtriktat.

Borttagande från balansräkningen
Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort från balansräkningen vid utrangering eller avyttring, eller när inte några framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången eller komponenten. Den vinst eller förlust som uppkommer när en materiell anläggningstillgång eller en komponent tas bort från balansräkningen är skillnaden mellan vad som eventuellt erhålls, efter avdrag för direkta försäljningskostnader, och tillgångens redovisade värde. Den realisationsvinst eller realisationsförlust som uppkommer när en materiell anläggningstillgång eller en komponent tas bort från balansräkningen redovisas i resultaträkningen som en övrig rörelseintäkt eller övrig rörelsekostnad.

Immateriella tillgångar
Anskaffning genom separata förvärv
Immateriella tillgångar som förvärvats separat redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella ackumulerade nedskrivningar. Avskrivning sker linjärt över tillgångens uppskattade nyttjandeperiod. Bedömda nyttjandeperioder och avskrivningsmetoder omprövas om det finns en indikation på att dessa har förändrats jämfört med uppskattningen vid föregående balansdag. Effekten av eventuella ändringar i uppskattningar och bedömningar redovisas framåtriktat. Avskrivning påbörjas när tillgången kan användas.

Borttagande från balansräkningen
En immateriell anläggningstillgång tas bort från balansräkningen vid utrangering eller avyttring eller när inte några framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången. Den vinst eller förlust som uppkommer när en immateriell anläggningstillgång tas bort från balansräkningen är skillnaden mellan vad som eventuellt erhålls, efter avdrag för direkta försäljningskostnader, och tillgångens redovisade värde. Detta redovisas i resultaträkningen som en övrig rörelseintäkt eller övrig rörelsekostnad.

Nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar och immateriella tillgångar exklusive goodwill
Vid varje balansdag analyserar koncernen de redovisade värdena för materiella anläggningstillgångar och immateriella tillgångar för att fastställa om det finns någon indikation på att dessa tillgångar har minskat i värde. Om så är fallet, beräknas tillgångens återvinningsvärde för att kunna fastställa värdet av en eventuell nedskrivning. Där det inte är möjligt att beräkna återvinningsvärdet för en enskild tillgång, beräknar koncernen återvinningsvärdet för den kassagenererande enhet till vilken tillgången hör.

Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader och nyttjandevärdet. Verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader är det pris som koncernen beräknar kunna erhålla vid en försäljning mellan kunniga, av varandra oberoende parter, och som har ett intresse av att transaktionen genomförs, med avdrag för sådana kostnader som är direkt hänförliga till försäljningen. Vid beräkning av nyttjandevärde diskonteras uppskattat framtida kassaflöde till nuvärde med en diskonteringsränta före skatt som återspeglar aktuell marknadsbedömning av pengars tidsvärde och de risker som förknippas med tillgången. För att beräkna de framtida kassaflödena har koncernen använt budget för de kommande fem åren.

Om återvinningsvärdet för en tillgång (eller kassagenererande enhet) fastställs till ett lägre värde än det redovisade värdet, skrivs det redovisade värdet på tillgången (eller den kassagenererande enheten) ned till återvinningsvärdet. En nedskrivning ska omedelbart kostnadsföras i resultaträkningen.

Vid varje balansdag gör koncernen en bedömning om den tidigare nedskrivningen inte längre är motiverad. Om så är fallet återförs nedskrivningen delvis eller helt. Då en nedskrivning återförs, ökar tillgångens (den kassagenererande enhetens) redovisade värde. Det redovisade värdet efter återföring av nedskrivning får inte överskrida det redovisade värde som skulle fastställts om ingen nedskrivning gjorts av tillgången (den kassagenererande enheten) under tidigare år. En återföring av en nedskrivning redovisas direkt i resultaträkningen.

Varulager
Varulager värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen. Anskaffningsvärdet beräknas genom tillämpning av först-in-först-ut-metoden (FIFU). Nettoförsäljningsvärde är försäljningsvärdet efter avdrag för beräknade kostnader som direkt kan hänföras till försäljningstransaktionen.

Likvida medel
Likvida medel inkluderar kassamedel och disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut samt andra kortfristiga likvida placeringar som lätt kan omvandlas till kontanter och är föremål för en obetydlig risk för värdefluktuationer. För att klassificeras som likvida medel får löptiden inte överskrida tre månader från tidpunkten för förvärvet.

Avsättningar
Avsättningar redovisas när koncernen har en befintlig förpliktelse (legal eller informell) som en följd av en inträffad händelse, det är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

En avsättning omprövas varje balansdag och justeras så att den återspeglar den bästa uppskattningen av det belopp som krävs för att reglera den befintliga förpliktelsen på balansdagen, med hänsyn tagen till risker och osäkerheter förknippade med förpliktelsen. När en avsättning beräknas genom att uppskatta de utbetalningar som förväntas krävas för att reglera förpliktelsen, motsvarar det redovisade värdet nuvärdet av dessa utbetalningar.

Där en del av eller hela det belopp som krävs för att reglera en avsättning förväntas bli ersatt av en tredje part, ska gottgörelsen särredovisas som en tillgång i koncernbalansräkningen när det är så gott som säkert att den kommer att erhållas om företaget reglerar förpliktelsen och beloppet kan beräknas tillförlitligt.

Förlustkontrakt
En avsättning för förlustkontrakt redovisas då de oundvikliga utgifterna för att uppfylla kontraktet överstiger de förväntade ekonomiska fördelarna.

Kassaflödesanalys
Kassaflödesanalysen visar koncernens förändringar av företagets likvida medel under räkenskapsåret. Kassaflödesanalysen har upprättats enligt den indirekta metoden. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- och utbetalningar.

Redovisningsprinciper för moderföretaget

Stockholm Vatten och Avfall AB tillämpar Årsredovisningslagen (1995:1554) och bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 *Årsredovisning och koncernredovisning* ("K3).

Dotterföretag
Andelar i dotterföretag redovisas till anskaffningsvärde. Utdelning från dotterföretag redovisas som intäkt när rätten att få utdelning bedöms som säker och kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Låneutgifter
Låneutgifter redovisas i resultaträkningen i den period de uppkommer.

Stockholm Vatten och Avfall AB
556969-3111

Not 3 Nettoomsättningens fördelning

	Koncernen	
Nettoomsättning per verksamhetsgren	**2016**	**2015**
Vatten- och avloppsavgifter	1 188 915	1 080 054
Anläggningsavgifter och liknande poster	47 837	37 166
Taxeintäkter avfallsverksamheten	541 222	518 216
Övriga intäkter	217 125	216 239
Summa	**1 995 099**	**1 851 675**

Not 4 Uppgift om inköp och försäljning inom samma koncern

	Koncernen	
	2016	**2015**
Inköp	8,8%	3,3%
Försäljning	12,7%	13,0%

Not 5 Upplysning om ersättning till revisorn

	2016	**2015**
Ernst & Young AB		
revisionsuppdrag	1 064	520
Summa	**1 064**	**520**

Med revisionsuppdrag avses revisorns ersättning för den lagstadgade revisionen. Arbetet innefattar granskningen av årsredovisningen och koncernredovisningen och bokföringen, styrelsens och verkställande direktörens förvaltning samt arvode för revisionsrådgivning som lämnats i samband med revisionsuppdraget.

Not 6 Antal anställda, löner, andra ersättningar och sociala kostnader

	Koncernen	
Medeltalet anställda	**2016**	**2015**
Medelantalet anställda med fördelning på kvinnor och män uppgår till		
Kvinnor	160	132
Män	347	323
Totalt	**507**	**455**
Medeltalet anställda per verksamhetsort		
Stockholm	440	394
Botkyrka	47	41
Ekerö	20	20
Huddinge	0	0
Totalt	**507**	**455**

Stockholm Vatten och Avfall AB
556969-3111

	Koncernen		Moderföretaget	
	2016-12-31	**2015-12-31**	**2016-12-31**	**2015-12-31**
Fördelning ledande befattningshavare per balansdagen				
Styrelse:				
Kvinnor	3	4	3	4
Män	6	6	6	6
Totalt	**9**	**10**	**9**	**10**
Företagets ledning inkl VD:				
Kvinnor	6	6	6	6
Män	4	5	4	5
Totalt	**10**	**11**	**10**	**11**

	2016		2015	
Löner, andra ersättningar m m	**Löner och andra ersättningar**	**Soc kostn (varav pensions-kostnader)**	**Löner och andra ersättningar**	**Soc kostn (varav pensions-kostnader)**
Dotterföretag	255 809	129 208 (30 406)	234 717	118 192 (37 750)
Totalt i koncernen	**255 809**	**129 208 (30 406)**	**234 717**	**118 192 (37 750)**

	2016		2015	
Löner och andra ersättningar fördelade mellan styrelse-ledamöter och anställda	**Styrelse och VD (varav tantiem och dylikt)**	**Övriga anställda**	**Styrelse och VD (varav tantiem och dylikt)**	**Övriga anställda**
Dotterföretag	4 457	251 352	7 334	227 383
Totalt i koncernen	**4 457**	**251 352**	**7 334**	**227 383**

Pensioner

Av koncernens pensionskostnader avser 3 162 Tkr (1 646 Tkr) gruppen styrelse och VD. Koncernens utestående pensionsförpliktelse till dessa uppgår till 2 333 Tkr (174 Tkr).

Avtal om avgångsvederlag
Mellan företaget och verkställande direktören gäller en ömsesidig uppsägningstid om 6 månader. Vid uppsägning från företagets sida erhålls ett avgångsvederlag som uppgår till 24 månadslöner med avdrag för den lön som utbetalas under uppsägningstiden.

Stockholm Vatten och Avfall AB
556969-3111

Not 7 Skatt på årets resultat

	Koncernen	
	2016	**2015**
Aktuell skatt	2 099	846
Uppskjuten skatt	0	17 176
Skatt på årets resultat	**2 099**	**18 022**

Avstämning årets skattekostnad

	Koncernen	
	2016	**2015**
Redovisat resultat före skatt	97 911	-81 667
Skatt beräknad enligt svensk skattesats (22%)	-21 540	17 967
Skatteeffekt av ej avdragsgilla kostnader	-5 699	-17 177
Skatteeffekt av ej skattepliktiga intäkter	29 338	56
Justering skatteeffekt av avsättning till/upplösning av obeskattad reserv		17 176
Summa	**2 099**	**18 022**
Årets redovisade skattekostnad	**2 099**	**18 022**

Not 8 Balanserade utgifter för datorprogram och liknande arbeten

	Koncernen			
	2016-12-31	**2015-12-31**		
Ingående anskaffningsvärden	170 167	151 937		
Övriga investeringar	11 766	18 926		
Avyttringar och utrangeringar	0	-696		
Omklassificeringar	1 529	0	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**183 462**	**170 167**		
Ingående avskrivningar	-93 642	-77 145		
Avyttringar/utrangeringar	0	662		
Omklassificeringar	-963	0	0	0
Årets avskrivningar enligt plan	-16 566	-17 159		
Utgående ackumulerade avskrivningar	**-111 171**	**-93 642**		
Ingående nedskrivningar	-10 620	-10 620		
Utgående ackumulerade nedskrivningar	**-10 620**	**-10 620**		
Utgående planenligt restvärde	**61 671**	**65 905**		

Not 9 Byggnader

	Koncernen	
	2016-12-31	**2015-12-31**
Ingående anskaffningsvärden	2 538 045	2 472 498
Inköp	118 268	65 547
Försäljningar/utrangeringar	-1 901	0
Omklassificeringar	179 756	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**2 834 168**	**2 538 045**
Ingående avskrivningar	-1 119 756	-1 065 553
Försäljningar/utrangeringar	1 901	0
Omklassificeringar	-138 939	0
Årets avskrivningar enligt plan	-62 924	-54 203
Utgående ackumulerade avskrivningar	**-1 319 718**	**-1 119 756**
Ingående nedskrivningar	-5 107	-5 107
Utgående ackumulerade nedskrivningar	**-5 107**	**-5 107**
Utgående planenligt restvärde	**1 509 343**	**1 413 182**

Stockholm Vatten och Avfall AB
556969-3111

Not 10 Mark och markanläggningar

	Koncernen	
	2016-12-31	**2015-12-31**
Ingående anskaffningsvärde	582 805	579 485
Inköp	8 062	3 453
Försäljningar/utrangeringar	-220	-133
Omklassificeringar	41 280	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**631 927**	**582 805**
Ingående avskrivningar enligt plan	-40 121	-32 332
Försäljningar/utrangeringar	169	0
Omklassificeringar	-9 734	0
Årets avskrivningar enligt plan	-9 693	-7 789
Utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan	**-59 379**	**-40 121**
Utgående planenligt restvärde	**572 548**	**542 684**

0 0

Not 11 Maskiner och andra tekniska anläggningar

	Koncernen	
	2016-12-31	**2015-12-31**
Ingående anskaffningsvärde	8 259 318	8 036 881
Inköp	785 954	225 823
Försäljningar/utrangeringar	-1 769	-3 386
Omklassificeringar	-1 010 028	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**8 033 475**	**8 259 318**
Ingående avskrivningar enligt plan	-3 072 652	-2 873 143
Försäljningar/utrangeringar	1 592	3 034
Omklassificeringar	614 034	0
Årets avskrivningar enligt plan	-157 278	-202 543
Utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan	**-2 614 304**	**-3 072 652**
Utgående planenligt restvärde	**5 419 171**	**5 186 666**

Not 12 Inventarier, verktyg och installationer

	Koncernen	
	2016-12-31	**2015-12-31**
Ingående anskaffningsvärde	116 119	103 347
Inköp	93 008	13 673
Försäljningar/utrangeringar	-3 663	-901
Omklassificeringar	789 304	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**994 768**	**116 119**
Ingående avskrivningar enligt plan	-77 449	-64 150
Försäljningar/utrangeringar	3 376	833
Omklassificeringar	-466 240	0
Årets avskrivningar enligt plan	-56 966	-14 132
Utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan	**-597 279**	**-77 449**
Utgående planenligt restvärde	**397 489**	**38 670**

I balansposten ingår leasingobjekt som innehas enligt finansiella leasingavtal med följande redovisade värden:

	Koncernen	
	2016-12-31	**2015-12-31**
Ingående anskaffningsvärden	3 903	1 267
Årets anskaffningar	3 105	2 636
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**7 008**	**3 903**
Ingående avskrivningar	-872	-417
Årets avskrivningar enligt plan	-974	-455
Utgående ackumulerade avskrivningar	**-1 846**	**-872**
Redovisat värde	**5 162**	**3 031**

Avskrivning av finansiella leasingavtal sker över leasingperioden, normalt 5 år. För mer upplysningar avseende leasingavtal, se not 13 Leasingavtal.

Not 13 Leasingavtal

Finansiella leasingavtal - leasetagare
Koncernen har ingått finansiella leasingavtal avseende leasing av fordron. Leasingavtalen är ej uppsägningsbara och leasingperioderna är 5 år. Årets kostnadsförda avgifter uppgår i koncernen till 1 042 Tkr (486 Tkr) och i moderföretaget till 0 Tkr (0 Tkr). Vid leasingperiodens slut har koncernen möjlighet att förvärva de leasade tillgångarna enligt de villkor som framkommer i leasingavtalen. Det finns inga restriktioner i de gällande avtalen, dock kan tillgångarna inte vidareuthyras under leasingperioden. Nedan tydliggörs förfallotidpunkterna för den finansiella leasingavgiften:

	Koncernen	
Förfallotidpunkt:	**2016-12-31**	**2015-12-31**
Inom ett år	1339	860
Senare än ett år men inom fem år	3 942	2 543
Summa	**5 281**	**3 403**
Lösenpris	**767**	**402**

Upplysningar om redovisade värden avseende materiella anläggningstillgångar vilka innehas genom finansiella leasingavtal finns i not 12.

Not 14 Pågående nyanläggningar

	Koncernen	
	2016-12-31	**2015-12-31**
Ingående redovisat värde	2 801 669	1 606 195
Investeringar	1 495 186	1 520 381
Aktivering	-1 123 922	-324 907
Utgående redovisat värde	**3 172 933**	**2 801 669**

Stockholm Vatten och Avfall AB
556969-3111

Not 15 Andelar i koncernföretag

	Moderföretaget	
	2016-12-31	**2015-12-31**
Ingående anskaffningsvärde	122 502	122 502
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**122 502**	**122 502**
Utgående redovisat värde	**122 502**	**122 502**

				Bokfört värde
Företagets namn	**Kapital-andel**	**Rösträtts-andel**	**Antal andelar**	**2016-12-31**
Stockholm Vatten AB	98%	98%	980	122 402
Stockholm Avfall AB	100%	100%	1 000	100
Summa				**122 502**

Företagets namn	**Org.nr**	**Säte**
Stockholm Vatten AB	556210-6855	Stockholm
Stockholm Avfall AB	556969-3087	Stockholm

Not 16 Andelar i intresseföretag

Koncernen				Bokfört värde	
Företagets namn	**Kapital-andel**	**Rösträtts-andel**	**Antal andelar**	**2016-12-31**	**2015-12-31**
SYVAB	33%	0	40	4 305	4 113
Summa				**4 305**	**4 113**

			Resultatandel	
Företagets namn	**Org.nr**	**Säte**	**2016**	**2015**
SYVAB	556050-5728	Stockholm	193	476
			193	**476**

Not 17 Uppskjuten skattefordran och uppskjuten skatteskuld

	Koncernen	
	2016-12-31	**2015-12-31**
Uppskjuten skattefordran		
Outnyttjade underskottsavdrag	143 043	133 096
Pensionsavsättning	341	341
Summa uppskjuten skattefordran	**143 384**	**133 437**
Uppskjuten skatteskuld		
Överavskrivningar	13 244	5 396
Summa uppskjuten skatteskuld	**13 244**	**5 396**

Skattesatsen för beräkning av uppskjuten skatt uppgår till 22% (22%).

Stockholm Vatten och Avfall AB
556969-3111

Not 18 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	Koncernen	
	2016-12-31	**2015-12-31**
Upplupna VA-avgifter	11 567	6 238
Upplupna rågasintäkter	4 292	6 992
Förutbetalda behandlingsavgifter	15 679	14 506
Upplupna avfallsintäkter	29 704	35 791
Övriga poster	36 254	66 102
Summa	**97 496**	**129 629**

Not 19 Avsättningar

Koncernen

2016-12-31	**Avsättning för tvist**	**Avsättning för pension**	**Övrig avsättning**	**Summa**
Vid årets början	124 851	174	6 216	**131 241**
Tillkommande avsättningar	16 797	2 252	2 840	**21 889**
Belopp som tagits i anspråk	-141 648	-93	-4 026	**-145 767**
Vid årets slut	**0**	**2 333**	**5 030**	**7 363**
				0

Koncernen

2015-12-31	**Avsättning för tvist**	**Avsättning för pension**	**Övrig avsättning**	**Summa**
Vid årets början	49 088	2 033	3 834	**54 955**
Tillkommande avsättningar	75 763	174	2 990	**78 927**
Belopp som tagits i anspråk	0	-2 033	-608	**-2 641**
Vid årets slut	**124 851**	**174**	**6 216**	**131 241**
				0

Avsättning för tvist avser tvistig fordran avseende trafikdagvatten. Under 2016 har parterna kommit överens om en förlikning som kommer att regleras under 2017. Beloppet är därför flyttat till kortfristig skuld.
Avsättning för pension avser premiebestämd chefspension.
Övriga avsättningar avser ännu ej aktuella avtalade avgångspensioner.

Not 20 Långfristiga skulder

	Koncernen	
	2016-12-31	**2015-12-31**
Långfristiga skulder som förfaller till betalning senare än fem år efter balansdagen:		
Finansiell leasingskuld	5 235	3 092
Summa	**5 235**	**3 092**

Koncernens utnyttjade checkräkningskredit uppgår till 9 551 281 Tkr (8.733.858 Tkr) och ingår i posten Finansiella skulder till koncernföretag. Limit avseende checkräkningskredit uppgår till 10.500.000 Tkr (10.500.000 Tkr).

Moderföretagets utnyttjade checkräkningskredit uppgår till 0 Tkr (0 Tkr). Limit avseende checkräkningskredit uppgår till 0Tkr (0 Tkr).

Stockholm Vatten och Avfall AB
556969-3111

Not 21 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	Koncernen	
	2016-12-31	**2015-12-31**
Förutbetalda anläggningsavgifter och liknande	1 133 225	1 074 848
Upplupna semesterlöner	25 421	23 393
Förutbetalda VA-avgifter	156	2 966
Upplupna skadestånd	52 284	53 878
Upplupna entreprenadskostnader	42 484	41 277
Övriga poster	162 336	132 285
Summa	**1 415 906**	**1 328 647**

Stockholm den 2 mars 2017

Mats Lindqvist
Styrelsens ordförande

Per Ankersjö
Vice ordförande

Krister Schultz
Verkställande direktör

Oskar Taxén

Maria Antonsson

Tobias Johansson

Lars Svärd

Gustav Johansson

Inga Osbjer

Ellinor Rindevall

Min revisionsberättelse har avgivits den

Fredric Hävrén
Auktoriserad revisor

ÅRSREDOVISNING

2016-01-01 -- 2016-12-31

för

Stockholm Avfall AB
556969-3087

Årsredovisningen omfattar: **Sida**

Förvaltningsberättelse	2
Resultaträkning	6
Balansräkning	7
Rapport över förändring i eget kapital	9
Kassaflödesanalys	10
Noter	11

Stockholm Avfall AB
556969-3087

ÅRSREDOVISNING
FÖR STOCKHOLM AVFALL AB

Styrelsen och verkställande direktören för Stockholm Avfall AB avger härmed årsredovisning för räkenskapsåret 2016-01-01 -- 2016-12-31.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Verksamhetens art och inriktning
Stockholm Avfall AB ansvarar för de uppgifter som enligt miljöbalken och andra författningar åligger staden i fråga om avfallshantering. Uppgifterna omfattar upphandling, uppföljning, utveckling och kontroll av insamling, transport och behandling av hushållsavfall, grovavfall från återvinningscentraler (ÅVC) samt miljöfarligt avfall från ÅVC, stationära och mobila miljöstationer respektive andra mottagningspunkter.

Företaget upphandlar grovavfallsentreprenörer, upprättar renhållningsordning med avfallsplan och föreskrifter samt beräknar och upprättar taxa vilken beslutas av Stockholms kommunfullmäktige. Företaget representerar staden i kontakt med materialbolagen för återvinningsstationer och övergripande producentansvarsfrågor samt deltar i miljö-, utvecklings- och utredningsarbete inom avfallsområdet. Företaget har samordningsansvar för statistiksammanställningar avseende hushållsavfall.

Ägarförhållanden
Stockholm Avfall AB ägs till 100% av Stockholm Vatten och Avfall AB, 556969-3111. I koncernen Stockholm Vatten och Avfall AB ingår även koncernen Stockholm Vatten AB.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret
Företaget har under året bytt namn från Stockholm Vatten Avfall AB till Stockholm Avfall AB. Detta är ett led i att skapa en mer enhetlig kommunikation där bolagets och koncernens nya gemensamma namn utåt kommer att vara Stockholm Vatten och Avfall. Den nya logotypen kommer att tas i bruk den första februari 2017. Under året har också en ny vision och verksamhetsidé arbetats fram som ska spegla de utmaningar bolaget står inför, bl a när det gäller miljöfrågor. Den nya visionen är "Tillsammans för världens mest hållbara stad".

En ny avfallsplan för 2017-2020 håller på att tas fram, den visar hur stadens mål för avfallshantering ska nås. Stockholmarna visar stort engagemang för att vara delaktiga i klimatsmarta avfallslösningar och intresset för matavfallssortering ökar.

I januari drabbades delar av Stockholm av problem med sophämtningen. Detta berodde på att en ny underentreprenör till Stockholm Avfall fick problem med tömningen av avfallsbehållare med bottentömning. Detta fick stor uppmärksamhet i olika medier. Problemen pågick under ett par veckor men kunde efter massiva åtgärder från både Stockholm Avfall och entreprenören lösas.

Stockholm Avfall AB
556969-3087

I december invigdes stadens tredje automatiska miljöstation i Kista. Där kan stadens invånare lämna farligt avfall dygnet runt. I oktober återinvigdes också Stockholm Vatten och Avfalls Pop-Up-återbruk i Norra Djurgårdsstaden där stockholmarna kan lämna in saker de inte längre vill ha och som kan få nytt liv hos någon annan.

Utveckling av verksamhet, ställning och resultat

Mkr	**2016**	**2015**	**2014**
Nettoomsättning	562	542	255
Rörelseresultat	19	0	-30
Resultat e. finansiella poster	16	-3	-32
Balansomslutning	249	251	221
Soliditet [(1)]	8,5%	2,1%	3,9%
Medelantal anställda	38	32	36

[(1)] Justerat eget kapital / Balansomslutning. Med justerat eget kapital avses eget kapital + obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatteskuld.

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Det har inte skett några väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Förväntad framtida utveckling
Den framtida utvecklingen för avfallsverksamheten är nära knuten till Stockholms stads utveckling. En växande stad medför ökade krav för att säkerställa avfallshantering med god kvalitet, service och med så liten miljöpåverkan som möjligt.

Verksamheten är till sin art mycket långsiktig och vid planeringen av det framtida arbetet tas hänsyn till såväl stadens förväntade utveckling som kommande skärpta miljökrav. För att säkra att vi har en infrastuktur för avfallshanteringen som hjälper oss att nå de mål och miljökrav som finns behövs även nära samarbeten inom Stockholm stad såväl som inom regionen och med externa utvecklare och leverantörer.

Forskning och utveckling
Stockholm Avfall AB deltar i miljö-, utvecklings- och utredningsarbete inom avfallsområdet, både nationellt och internationellt.

Finansiella instrument
I Stockholms stad samordnar och ansvarar Finansavdelningen för all upplåning för Stockholms stad och koncernen Stockholms Stadshus AB inom kommunkoncernen.

Stockholm Avfall AB
556969-3087

Personal
Stockholm Vatten arbetar för att vara en attraktiv arbetsgivare och erbjuda en hälsofrämjande arbetsplats. Under 2016 har en hälsosatsning genomförts i syfte att ta fram en modell för systematiskt hälsoarbete med utgångspunkt från bolagets övergripande mål och identifierade riskområden. Ett hälsoprogram har tagits fram och erbjudits anställda. Programmet har omfattat både möjlighet till fysisk träning samt föreläsningar och seminarier kring stress, sömn och kosthållning. Ett utvecklingsarbete har också genomförts utifrån Arbetsmiljöverkets nya föreskrifter om organisatorisk och social arbetsmiljö där en särskild enkät tagits fram för att kartlägga medarbetarnas upplevelser inom dessa områden. En obligatorisk utbildningsinsats kring diskrimineringsfrågor har genomförts i syfte att öka medvetenheten och kompetensen inom detta område och ett skräddarsytt dialogverktyg har tagits fram som stöd för en utvecklad, systematisk och enhetlig dialog kring kulturfrågor.

I mars flyttade huvudkontoret ifrån sina lokaler på Torsgatan in i nya aktivitetsbaserade lokaler i Ulvsunda. Under året har de anställda haft möjlighet att lämna synpunkter och förslag till förbättringar vid flera utvärderingstillfällen samt via ett husråd som under året haft i uppdrag att slutföra etableringen av det aktivitetsbaserade konceptet utifrån verksamhetens behov och förutsättningar.

Bolaget har under året haft ett mycket gott samarbete med Arbetsmarknadsförvaltningen då det gäller att erbjuda praktik och särskild arbetsprövning för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden av olika skäl.

Miljö
Sedan 2014 ansvarar Stockholm Vatten för avfallshanteringen i Stockholm Stad. Den totala mängden hushållsavfall som lämnats in för förbränning uppgår till ca 227.000 ton, vilket är en minskning mot föregående år. Många utvecklingsprojekt pågår för att göra Stockholms avfallshantering allt mer hållbar. Både materialåtervinning och återbruk ökar.

Den långsiktiga målsättningen är att öka andelen matavfall som stadens invånare och verksamheter sorterar ut för biologisk behandling till 70% år 2020. Matavfallet rötas och används för att producera biogas som alternativ till fossila bränslen. År 2016 uppgick andelen insamlat matavfall till 19 (16,5)%. Andelen hushåll som samlar matavfall eller har avfallskvarn uppskattas vid årets slut till 19%.

För att kunna klara insamlingsmålet på 70% avser Stockholm Vatten och Avfall att uppföra en anläggning för mottagning, sortering och omlastning av hushållsavfall i anslutning till Högdalenverket.

Ett annat projekt som fått både nationell och internationell uppmärksamhet är biokolsprojektet där trädgårdsavfall omvandlas till biokol som ska användas som jordförbättring i stadens planteringar. Biokolet minskar koldioxidhalten i atmosfären genom att den binder kolet i marken och vid produktionen får man också ut en gas som blir värme till stadens fjärrvärmeverk.

Stockholm Avfall AB
556969-3087

Tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken
Inom Stockholm Avfall AB bedriver enheten för återvinningscentraler och farligt avfall verksamhet som är tillstånds- och anmälningspliktiga enligt miljöbalken. Enheten har fem tillståndspliktiga återvinningscentraler: Bromma, Lövsta, Sätra, Vantör och Östberga. Återvinningscentral Trädgård, Roslagstulls Återbruk samt 17 miljöstationer för farligt avfall och sju "Samlaren" för ljuskällor, batterier och småelektronik är anmälningspliktiga. Miljöstationerna är placerade runt om i staden främst i anslutning till bensinstationer. Det finns också ett tiotal insamlingspunkter för farligt avfall i färgbutiker runt om i staden som är anmälningspliktiga. Samtliga nämnda insamlingspunkter ingår i stadens system för insamling av farligt avfall och/eller grovavfall.

Förslag till vinstdisposition (kronor)

Till årsstämmans förfogande står följande	
Balanserat resultat	5 279 543
Årets resultat	12 495 724
	17 775 267
Styrelsen föreslår att	
i ny räkning balanseras	17 775 267
	17 775 267

Beträffande företagets resultat och ställning i övrigt hänvisas till efterföljande resultat-och balansräkningar, rapporter över förändringar i eget kapital, kassaflödesanalyser samt noter. Alla belopp uttrycks i tusentals svenska kronor där ej annat anges.

Stockholm Avfall AB
556969-3087

RESULTATRÄKNING
(Tkr)

	Not	2016-01-01 2016-12-31	2015-01-01 2015-12-31
Rörelsens intäkter			
Nettoomsättning	3,4	561 951	541 490
Aktiverat arbete för egen räkning		384	460
		562 335	**541 950**
Rörelsens kostnader			
Råvaror och förnödenheter		-7 942	-11 972
Övriga externa kostnader	5	-499 171	-491 773
Personalkostnader	6	-25 927	-28 371
Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar		-10 551	-9 893
Realisationsresultat vid avyttring av immateriella och materiella anläggningstillgångar		0	0
Rörelseresultat		**18 744**	**-59**
Resultat från finansiella investeringar			
Övriga ränteintäkter och liknande intäkter		67	264
Räntekostnader och liknande kostnader		-2 947	-3 441
Resultat efter finansiella poster		**15 864**	**-3 236**
Resultat före skatt		**15 864**	**-3 236**
Skatt på årets resultat	7	-3 368	21
ÅRETS RESULTAT		**12 496**	**-3 215**

Stockholm Avfall AB
556969-3087

BALANSRÄKNING

(Tkr)

	Not	2016-12-31	2015-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader	8	124 798	102 162
Mark och markanläggningar	9	25 272	24 900
Maskiner och andra tekniska anläggningar	10	13 651	41 383
Inventarier, verktyg och installationer	11	4 031	0
Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	12	29 235	13 682
		196 987	**182 127**
Finansiella anläggningstillgångar			
Uppskjuten skattefordran	13	3 231	6 599
		3 231	**6 599**
Summa anläggningstillgångar		**200 218**	**188 726**
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		-289	1 426
Fordringar hos koncernföretag		4 470	1 558
Övriga fordringar		8 062	10 630
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	14	36 556	48 440
		48 799	**62 054**
Summa omsättningstillgångar		**48 799**	**62 054**
SUMMA TILLGÅNGAR		**249 017**	**250 780**

Stockholm Avfall AB
556969-3087

BALANSRÄKNING

	Not	2016-12-31	2015-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Aktiekapital (1.000 aktier)		100	100
		100	**100**
Fritt eget kapital			
Balanserad vinst eller förlust		5 280	8 495
Årets resultat		12 496	-3 215
		17 776	**5 280**
Summa eget kapital		**17 876**	**5 380**
Avsättningar			
Övriga avsättningar	15	2 990	2 990
		2 990	**2 990**
Kortfristiga skulder			
Finansiella skulder till koncernföretag	17	133 252	160 387
Leverantörsskulder		34 939	25 627
Skulder till koncernföretag		5 834	5 124
Aktuella skatteskulder	7	4	4
Övriga kortfristiga skulder		8 706	6 743
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	16	45 416	44 525
		228 151	**242 410**
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		**249 017**	**250 780**

POSTER INOM LINJEN

Ställda säkerheter	**Inga**	**Inga**
Ansvarsförbindelser	**Inga**	**Inga**

Stockholm Avfall AB
556969-3087

RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRING I EGET KAPITAL

(Tkr)

		Bundet eget kapital			*Fritt eget kapital*				
	Not	Aktie-kapital	Uppskriv-nings fond	Reserv-fond	Överkurs-fond	Fond för verkligt värde	Balanserad vinst eller förlust	Årets resultat	**Summa eget kapital**
Ingående balans per 1 januari 2015		**100**	**0**	**0**	**0**	**0**	**33 644**	**-25 149**	**8 595**
Förvärvat balanserat resultat									0
Årets resultat								-3 215	-3 215
Disposition av föregående års resultat							-25 149	25 149	0
Summa värdeförändringar		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**-25 149**	**25 149**	**0**
Transaktioner med ägare:									
Aktiekapital									0
Summa transaktioner med aktieägare		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Utgående balans per 31 december 2015		**100**	**0**	**0**	**0**	**0**	**8 495**	**-3 215**	**5 380**

		Bundet eget kapital			*Fritt eget kapital*				
	Not	Aktie-kapital	Uppskriv-nings fond	Reserv-fond	Överkurs-fond	Fond för verkligt värde	Balanserad vinst eller förlust	Årets resultat	**Summa eget kapital**
Ingående balans per 1 januari 2016		**100**	**0**	**0**	**0**	**0**	**8 495**	**-3 215**	**5 380**
Förvärvat balanserat resultat									0
Årets resultat								12 496	12 496
Disposition av föregående års resultat							-3 215	3 215	0
Summa värdeförändringar		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**-3 215**	**3 215**	**0**
Transaktioner med ägare:									
Aktiekapital									0
Summa transaktioner med aktieägare		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Utgående balans per 31 december 2016		**100**	**0**	**0**	**0**	**0**	**5 280**	**12 496**	**17 876**

Aktiekapital 1000 aktier á kvotvärde100 kronor.

Stockholm Avfall AB
556969-3087

KASSAFLÖDESANALYS

(Tkr)

	Not	2016-01-01 2016-12-31	2015-01-01 2015-12-31
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		15 864	-3 236
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet:			
Avskrivningar		10 551	9 893
Avsättningar		0	2 990
Förändring semesterlöneskuld		199	-201
Betald inkomstskatt		3368	196
Uppskjuten inkomstskatt		-3368	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		**26 614**	**9 642**
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Förändring av kortfristiga fordringar		13 255	-11 696
Förändring av kortfristiga skulder		12 676	-12 321
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**52 545**	**-14 375**
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-25 410	-27 738
Kassaflöde från investeringsverksamheten		**-25 410**	**-27 738**
Årets kassaflöde		**27 135**	**-42 113**
Likvida medel vid årets början		**-160 387**	**-118 274**
Likvida medel vid årets slut		**-133 252**	**-160 387**

De likvida medlen ingår i Stockholms stads koncernkonto och klassificeras i balansräkningen som kortfristig finansiell skuld till koncernföretag.

Stockholm Avfall AB
556969-3087

Not 1 Allmän information

Stockholm Avfall AB med organisationsnummer 556969-3087 är ett aktiebolag registrerat i Sverige med säte i Stockholm. Företaget ansvarar för de uppgifter som enligt miljöbalken och andra författningar åligger Stockholm stad i fråga om avfallshantering.

1 juli 2014 överfördes verksamheten från Stockholms stads trafikkontor till det nybildade bolaget Stockholm Vatten Avfall AB genom en inkråmsöverlåtelse.

Not 2 Redovisningsprinciper och värderingsprinciper

Företaget tillämpar Årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 *Årsredovisning och koncernredovisning* ("K3").

Intäkter

Intäkter redovisas till det verkliga värdet av den ersättning som erhållits eller kommer att erhållas, med avdrag för mervärdeskatt, rabatter, returer och liknande avdrag.

Stockholm Avfall AB:s intäkter utgörs huvudsakligen av taxeintäkter i enlighet med fastställd avfallstaxa. Prissättning för försäljning av företagets tjänster sker med hänsyn till självkostnadsprincipen i enlighet med Miljöbalken 27 kap. §5.

Leasingavtal

Ett finansiellt leasingavtal är ett avtal enligt vilket de ekonomiska risker och fördelar som förknippas med ägandet av en tillgång i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren. Övriga leasingavtal klassificeras som operationella leasingavtal. Samtliga leasingavtal redovisas enligt reglerna för operationell leasing.

Leasetagare
Leasingavgifter vid operationella leasingavtal kostnadsförs linjärt över leasingperioden, såvida inte ett annat systematiskt sätt bättre återspeglar användarens ekonomiska nytta över tiden.

Låneutgifter

Låneutgifter redovisas i resultaträkningen i den period de uppkommer.

I Stockholms stad samordnar och ansvarar Finansavdelningen för all upplåning för Stockholms stad och koncernen Stockholms stadshus AB inom kommunkoncernen.

Offentliga bidrag

Inkomster från offentliga bidrag som är förenade med krav på framtida prestation redovisas som intäkt när prestationen utförs och de ekonomiska fördelar som är förknippade med transaktionen sannolikt kommer att tillfalla företaget och inkomsten kan beräknas tillförlitligt. Offentliga bidrag har värderats till det verkliga värdet av den tillgång som företaget fått.

Ersättningar till anställda

Ersättningar till anställda i form av löner, betald semester, betald sjukfrånvaro m m samt pensioner redovisas i takt med intjänandet. Beträffande pensioner och andra ersättningar efter avslutad anställning klassificeras dessa som avgiftsbestämda eller förmånsbestämda pensionsplaner. Företaget har endast avgiftsbestämda pensionsplaner. Det finns inga övriga långfristiga ersättningar till anställda.

Avgiftsbestämda planer
För avgiftsbestämda planer betalar företaget fastställda avgifter till en separat oberoende juridisk enhet och har ingen förpliktelse att betala ytterligare avgifter. Företagets resultat belastas för kostnader i takt med att förmånerna intjänas vilket normalt sammanfaller med tidpunkten för när premier erläggs.

Inkomstskatter
Skattekostnaden utgörs av summan av aktuell skatt och uppskjuten skatt.

Aktuell skatt
Aktuell skatt beräknas på det skattepliktiga resultatet för perioden. Skattepliktigt resultat skiljer sig från det redovisade resultatet i resultaträkningen då det har justerats för ej skattepliktiga intäkter och ej avdragsgilla kostnader samt för intäkter och kostnader som är skattepliktiga eller avdragsgilla i andra perioder. Aktuell skatteskuld beräknas enligt de skattesatser som gäller per balansdagen.

Uppskjuten skatt
Uppskjuten skatt redovisas på temporära skillnader mellan det redovisade värdet på tillgångar och skulder i de finansiella rapporterna och det skattemässiga värdet som används vid beräkning av skattepliktigt resultat. Uppskjuten skatt redovisas enligt den s k balansräkningsmetoden. Uppskjutna skatteskulder redovisas för i princip alla skattepliktiga temporära skillnader, och uppskjutna skattefordringar redovisas i princip för alla avdragsgilla temporära skillnader i den omfattning det är sannolikt att beloppen kan utnyttjas mot framtida skattepliktiga överskott.

Det redovisade värdet på uppskjutna skattefordringar omprövas varje balansdag och reduceras till den del det inte längre är sannolikt att tillräckliga skattepliktiga resultat kommer att finnas tillgängliga för att utnyttjas, helt eller delvis, mot den uppskjutna skattefordran.

Värderingen av uppskjuten skatt baseras på hur företaget, per balansdagen, förväntar sig att återvinna det redovisade värdet för motsvarande tillgång eller reglera det redovisade värdet för motsvarande skuld. Uppskjuten skatt beräknas baserat på de skattesatser och skatteregler som har beslutats före balansdagen.

Aktuell och uppskjuten skatt för perioden
Aktuell och uppskjuten skatt redovisas som en kostnad eller intäkt i resultaträkningen, utom när skatten är hänförlig till transaktioner som redovisats direkt mot eget kapital. I sådana fall ska även skatten redovisas direkt mot eget kapital.

Materiella anläggningstillgångar
Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

Anskaffningsvärdet består av inköpspriset och utgifter som är direkt hänförliga till förvärvet för att bringa den på plats och i skick att användas. Tillkommande utgifter inkluderas endast i tillgången eller redovisas som en separat tillgång, när det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med posten kommer att tillfalla företaget och att anskaffningsvärdet för densamma kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Alla övriga kostnader för reparationer och underhåll samt tillkommande utgifter redovisas i resultaträkningen i den period då de uppkommer.

Då skillnaden i förbrukningen av en materiell anläggningstillgångs betydande komponenter bedöms vara väsentlig, delas tillgången upp på dessa komponenter.

Avskrivningar på materiella anläggningstillgångar kostnadsförs så att tillgångens anskaffningsvärde, eventuellt minskat med beräknat restvärde vid nyttjandeperiodens slut, skrivs av linjärt över dess bedömda nyttjandeperiod. Om en tillgång har delats upp på olika komponenter skrivs respektive komponent av separat över dess nyttjandeperiod. Avskrivning påbörjas när den materiella anläggningstillgången kan tas i bruk. Materiella anläggningstillgångars nyttjandeperioder uppskattas i koncernen till:

Byggnader:	
Stomme	100 år
Tak	40 år
Fasad	40 år
Fönster	50 år
Bassäng	100 år
Rötkammare	25 år
Tunnel	100 år
Byggnadsinventarier	
Ventilation och styr	30 år
El	50 år
Hissar	40 år
Markanläggning	20 år
Ledningsnät	50 år
Maskiner och andra tekniska anläggningar:	10-30 år
Immateriella tillgångar	5-10 år
Datautrustning	5 år
Fordon	3-5 år
Personbilar	3 år
Inventarier	5 år
Verktyg	5 år

Nyttjandeperioden för mark är obegränsad och därför skrivs mark inte av.

Bedömda nyttjandeperioder och avskrivningsmetoder omprövas om det finns indikationer på att förväntad förbrukning har förändrats väsentligt jämfört med uppskattningen vid föregående balansdag. Då företaget ändrar bedömning av nyttjandeperioder, omprövas även tillgångens eventuella restvärde. Effekten av dessa ändringar redovisas framåtriktat.

Borttagande från balansräkningen
Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort från balansräkningen vid utrangering eller avyttring, eller när inte några framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången eller komponenten. Den vinst eller förlust som uppkommer när en materiell anläggningstillgång eller en komponent tas bort från balansräkningen är skillnaden mellan vad som eventuellt erhålls, efter avdrag för direkta försäljningskostnader, och tillgångens redovisade värde. Den realisationsvinst eller realisationsförlust som uppkommer när en materiell anläggningstillgång eller en komponent tas bort från balansräkningen redovisas i resultaträkningen som en övrig rörelseintäkt eller övrig rörelsekostnad.

Nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar och immateriella tillgångar
Vid varje balansdag analyserar företaget de redovisade värdena för materiella anläggningstillgångar och immateriella tillgångar för att fastställa om det finns någon indikation på att dessa tillgångar har minskat i värde. Om så är fallet, beräknas tillgångens återvinningsvärde för att kunna fastställa värdet av en eventuell nedskrivning. Där det inte är möjligt att beräkna återvinningsvärdet för en enskild tillgång, beräknas återvinningsvärdet för den kassagenererande enhet till vilken tillgången hör.

Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader och nyttjandevärdet. Verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader är det pris som företaget beräknar kunna erhålla vid en försäljning mellan kunniga, av varandra oberoende parter, och som har ett intresse av att transaktionen genomförs, med avdrag för sådana kostnader som är direkt hänförliga till försäljningen. Vid beräkning av nyttjandevärde diskonteras uppskattat framtida kassaflöde till nuvärde med en diskonteringsränta före skatt som återspeglar aktuell marknadsbedömning av pengars tidsvärde och de risker som förknippas med tillgången. För att beräkna de framtida kassaflödena har företaget använt budget och prognoser för de kommande fem åren.

Om återvinningsvärdet för en tillgång (eller kassagenererande enhet) fastställs till ett lägre värde än det redovisade värdet, skrivs det redovisade värdet på tillgången (eller den kassagenererande enheten) ned till återvinningsvärdet. En nedskrivning har omedelbart kostnadsföras i resultaträkningen.

Vid varje balansdag gör företaget en bedömning om den tidigare nedskrivningen inte längre är motiverad. Om så är fallet återförs nedskrivningen delvis eller helt. Då en nedskrivning återförs, ökar tillgångens (den kassagenererande enhetens) redovisade värde. Det redovisade värdet efter återföring av nedskrivning får inte överskrida det redovisade värde som skulle fastställts om ingen nedskrivning gjorts av tillgången (den kassagenererande enheten) under tidigare år. En återföring av en nedskrivning redovisas direkt i resultaträkningen.

Kassaflödesanalys
Kassaflödesanalysen visar företagets förändringar av företagets likvida medel under räkenskapsåret. Kassaflödesanalysen har upprättats enligt den indirekta metoden. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- och utbetalningar.

Stockholm Avfall AB
556969-3087

Not 3 Nettoomsättningens fördelning

Nettoomsättning per verksamhetsgren	2016	2015
Taxeintäkter avseende avfallshantering	541 222	518 216
Övriga intäkter	20 729	23 274
Summa	**561 951**	**541 490**

Not 4 Uppgift om inköp och försäljning inom samma koncern

	2016	2015
Inköp	7,5%	7,2%
Försäljning	11,9%	10,9%

Not 5 Upplysning om ersättning till revisorn

Med revisionsuppdrag avses revisorns ersättning för den lagstadgade revisionen. Arbetet innefattar granskningen av årsredovisningen och bokföringen, styrelsens och verkställande direktörens förvaltning samt arvode för revisionsrådgivning som lämnats i samband med revisionsuppdraget. Revisionen 2016 betalas av Stockholm Vatten AB och ingår i de administrativa kostnader Stockholm Vatten AB debiterar övriga koncernbolag.

Not 6 Antal anställda, löner, andra ersättningar och sociala kostnader

	2016		2015	
Medeltalet anställda	**Antal anställda**	**Varav antal män**	**Antal anställda**	**Varav antal män**
	38	16	32	15
Totalt	**38**	**16**	**36**	**15**

	2016	2015
Fördelning ledande befattningshavare per balansdagen		
Kvinnor:		
styrelseledamöter	3	3
andra personer i företagets ledning inkl VD	6	6
Män:		
styrelseledamöter	6	6
andra personer i företagets ledning inkl VD	4	5
Totalt	**19**	**20**

Stockholm Avfall AB
556969-3087

	2016		2015	
Löner, andra ersättningar m m	**Löner och andra ersättningar**	**Sociala kostnader (varav pensions-kostnader)**	**Löner och andra ersättningar**	**Sociala kostnader (varav pensions-kostnader)**
	17 410	7 735 (1 813)	17 284	10 663 (4 792)
Totalt	**17 410**	**7 735** **(1 813)**	**17 284**	**10 663** **(4 792)**

	2016		2015	
Löner och andra ersättningar fördelade mellan styrelse-ledamöter och anställda	**Styrelse och VD**	**Övriga anställda**	**Styrelse och VD**	**Övriga anställda**
	1 007	16 403	1 017	16 267
Totalt	**1 007**	**16 403**	**1 017**	**16 267**

Pensioner
Företagets kostnad för avgiftsbestämda pensionsplaner uppgår till 1 813 (1 802) TSEK.

Av företagets pensionskostnader avser 448 (463) Tkr gruppen styrelse och VD. Det finns ingen utestående pensionsförpliktelse till dessa.

Not 7 Skatt på årets resultat

	2016	**2015**
Uppskjuten skatt	-3 368	21
Skatt på årets resultat	**-3 368**	**21**

Avstämning årets skattekostnad

	2016	**2015**
Redovisat resultat före skatt	15 864	-3 236
Skatt beräknad med skattesats 22 %	-3 490	712
Skatteeffekt av ej avdragsgilla kostnader	-520	-693
Skatteeffekt av ej skattepliktiga intäkter	642	2
Summa	**-3 368**	**21**
Årets redovisade skattekostnad	**-3 368**	**21**

Stockholm Avfall AB
556969-3087

Not 8 Byggnader

	2016-12-31	2015-12-31
Ingående anskaffningsvärden	105 158	91 732
Inköp	7 947	13 426
Omklassificeringar	17 878	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**130 983**	**105 158**
Ingående avskrivningar	-2 996	-991
Omklassificeringar	-402	0
Årets avskrivningar enligt plan	-2 787	-2 005
Utgående ackumulerade avskrivningar	**-6 185**	**-2 996**
Utgående planenligt restvärde	**124 798**	**102 162**

Not 9 Mark och markanläggningar

	2016-12-31	2015-12-31
Ingående anskaffningsvärde	34 397	34 397
Omklassificeringar	6 036	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**40 433**	**34 397**
Ingående avskrivningar enligt plan	-9 497	-4 562
Omklassificeringar	-502	0
Årets avskrivningar enligt plan	-5 162	-4 935
Utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan	**-15 161**	**-9 497**
Utgående planenligt restvärde	**25 272**	**24 900**

Not 10 Maskiner och andra tekniska anläggningar

	2016-12-31	2015-12-31
Ingående anskaffningsvärde	45 898	35 877
Inköp	0	10 021
Omklassificeringar	-29 682	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**16 216**	**45 898**
Ingående avskrivningar enligt plan	-4 515	-1 562
Omklassificeringar	3 015	0
Årets avskrivningar enligt plan	-1 065	-2 953
Utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan	**-2 565**	**-4 515**
Utgående planenligt restvärde	**13 651**	**41 383**

Not 11 Inventarier, verktyg och installationer

	2016-12-31	2015-12-31
Ingående anskaffningsvärde	0	0
Inköp	1 910	0
Omklassificeringar	5 768	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**7 678**	**0**
Ingående avskrivningar enligt plan	0	0
Omklassificeringar	-2 111	0
Årets avskrivningar enligt plan	-1 536	0
Utgående ackumulerade avskrivningar enligt plan	**-3 647**	**0**
Utgående planenligt restvärde	**4 031**	**0**

Stockholm Avfall AB
556969-3087

Not 12 Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar

	2016-12-31	2015-12-31
Ingående redovisat värde	13 682	9 391
Investeringar	25 410	27 738
Aktiveringar	-9 857	-23 447
Utgående redovisat värde	**29 235**	**13 682**

Not 13 Uppskjuten skattefordran och uppskjuten skatteskuld

	2016-12-31	2015-12-31
Uppskjuten skattefordran		
Outnyttjade underskottsavdrag	3 231	6 599
Summa uppskjuten skattefordran	**3 231**	**6 599**

Uppskjutna skattefordringar värderas till högst det belopp som sannolikt kommer att återvinnas baserat på innevarande och framtida skattepliktiga resultat. Företaget har outnyttjade underskottsavdrag uppgående till 14.686 Tkr (29.995) TSEK.

Skattesatsen för beräkning av uppskjuten skatt uppgår till 22%.

Not 14 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2016-12-31	2015-12-31
Upplupna avfallsintäkter	29 704	35 791
Övriga poster	6 852	12 649
Summa	**36 556**	**48 440**

Not 15 Avsättningar

2016-12-31	Övrig avsättning	Summa
Vid årets början	2 990	**2 990**
Tillkommande avsättningar	0	**0**
Belopp som tagits i anspråk	0	**0**
Återföring av outnyttjade belopp	0	**0**
Vid årets slut	**2 990**	**2 990**

2015-12-31	Övrig avsättning	Summa
Vid årets början	0	**0**
Tillkommande avsättningar	2 990	**2 990**
Belopp som tagits i anspråk	0	**0**
Återföring av outnyttjade belopp	0	**0**
Vid årets slut	**2 990**	**2 990**

Övriga avsättningar avser ännu ej aktuella avtalade avgångspensioner.

Stockholm Avfall AB
556969-3087

Not 16 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2016-12-31	2015-12-31
Upplupna semesterlöner	2 010	1 810
Upplupna sociala avgifter	466	420
Upplupna entreprenadkostnader	42 483	41 277
Övriga poster	457	1018
Summa	**45 416**	**44 525**

Not 17 Finansiella skulder till koncernföretag

Företagets utnyttjade checkräkningskredit uppgår till 133 252 Tkr (160 387 Tkr) och ingår i posten Kortfristiga skulder. Limit avseende checkräkningskredit uppgår till 300 000 Tkr (300 000 Tkr).

Stockholm den 2 mars 2017

Mats Lindqvist
Ordförande

Per Ankersjö
Vice ordförande

Krister Schultz
Verkställande direktör

Ellinor Rindevall

Oskar Taxén

Maria Antonsson

Inga Osbjer

Lars Svärd

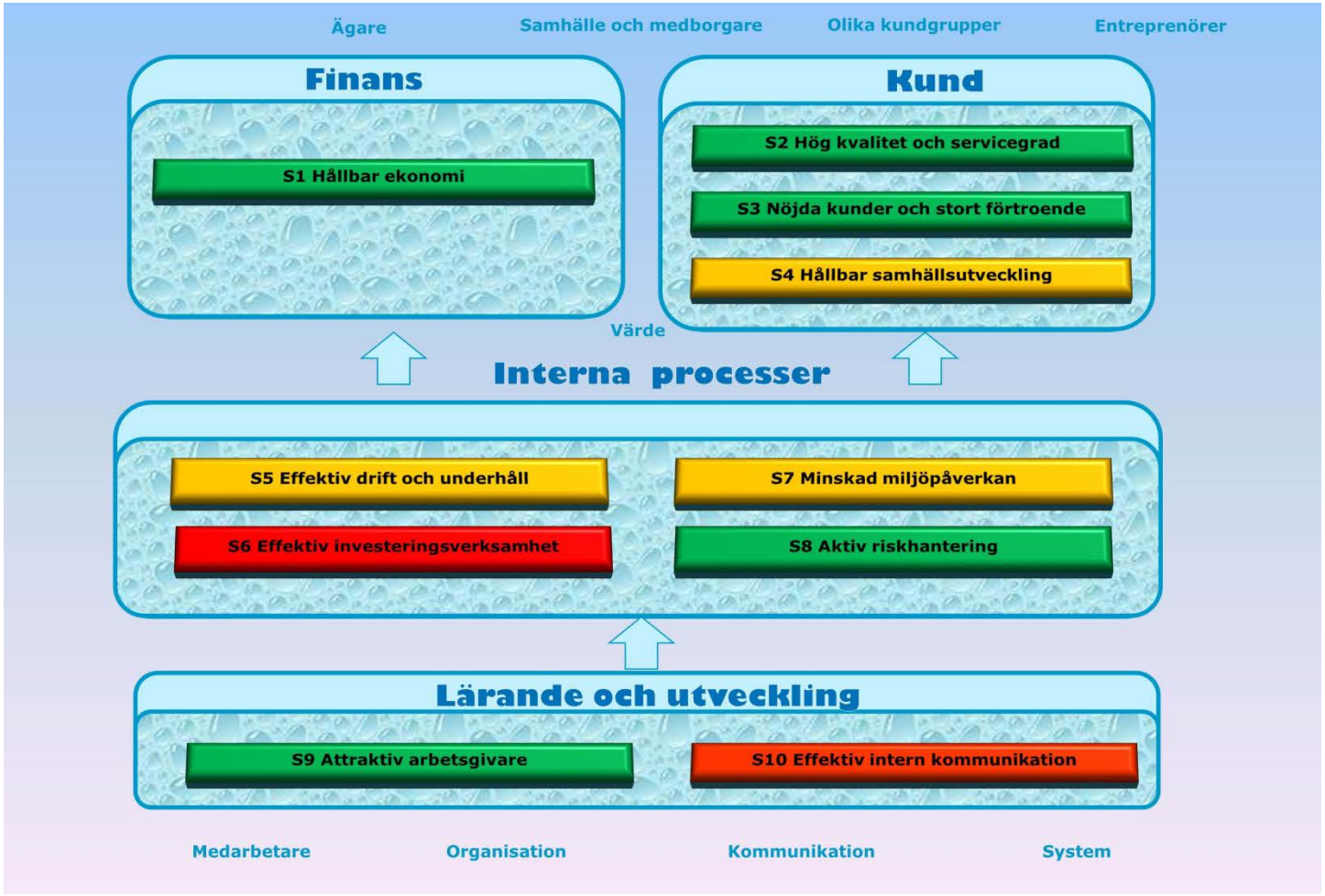
Tobias Johansson

Gustav Johansson

Min revisionsberättelse har avgivits den

Fredric Hävrén
Auktoriserad revisor

Stockholm Vattens styrkort 2016 – utfallsrapport

Målutfall för strategiska mål med uppföljningsmått - 2016

Stockholm Vatten använder ett strategiskt styrkort för att styra och följa upp verksamheten. Alla de strategiska målen i styrkortet följs löpande upp med hjälp av ett antal nyckeltal i ett Beslutsstödsystem (Best). Vid årsslutet tillkommer också ett antal årsmål.

De 10 strategiska målen har följts upp med hjälp av flera underliggande nyckeltal med uppsatta målnivåer. En samlad bedömning av måluppfyllelsen för det strategiska målet görs utifrån utfallet på dessa nyckeltal. Målen får då färgen grön = uppfyllt, gul = tveksamt/knappt uppfyllt eller rött = inte uppfyllt.

Av 10 strategiska mål bedöms 5 som uppfyllda. 3 mål är tveksamma eller på gränsen till uppfyllda och 2 bedöms som inte uppfyllt. Målavvikelser kommenteras under respektive perspektiv.

Från och med 2017 arbetar Stockholm Vatten och Avfall mot mer långsiktiga bolagsmål, som ska följas upp och rapporteras i ILS-webb. Områden som i styrkortet för 2016 varit problemområden, t ex matavfallsinsamling och investeringsverksamheten, återfinns i nedbrytningen av de nya bolagsmålen samt i rapporteringen av stadens mål och ägardirektiven.

Finansiellt perspektiv:

Mål	Signal	Utfall	Målvärde
Finansiellt			
S1 – Hållbar ekonomi			
Resultat före finansnetto (Mkr)		214	155
Förnyelsetakt	-	-	-
Avvikelse mot kostnadsbudgeten (%)		2,3	0
Avvikelse mot intäktsbudgeten (%)		1,2	0
Självfinansieringsgrad prognos (%)		46	40

Ökade taxor och anslutningar tillsammans med bland annat betydligt lägre skadeståndskostnader, personalkostnader och räntesats än beräknat ger ett bättre resultat än budgeterat. Förnyelsetakten, baserat på omlagda ledningar relativt befintlig längd var för 2016 Vattenledningar 323 år, Avloppsledningar 261 år, Dagvattenledningar 493 år. Det återstår att sätta förnyelsetakten i en relevant och rättvisande indikator.

Kundperspektiv:

Mål	Signal	Utfall	Målvärde
S2 - Hög kvalitet och servicegrad			
Dricksvattnets kvalitet vid ordinarie provtagning (st)	●	3	3
Andel reparationer, som förorsakar vattenavstängning, avslutade inom 8 resp. 10 timmar efter anmälan. (%)	●	98	98
Andel avloppsstopp, avhjälpta inom 4 resp. 6 timmar efter anmälan. (%)	●	100	98
Svar inom 2 minuter på kundnummer (%)	●	92,6	93,0
Antal fastigheter med återkommande leveransavbrott (st, årsmål)	●	26	100
Antal fastigheter med återkommande källaröversvämningar (st, årsmål)	◆	6	5
Driftstörningar på dricksvatten till grannkommuner (st, årsmål)	●	0	≤1
S3 – Nöjda kunder och stort förtroende			
Nöjdkundindex VA-kunder(årsmål)	-	79	-
Nöjdkundindex avfallskunder(årsmål)	-	68	-
Andel VA-kunder med förtroende för Stockholm Vatten (%, årsmål)	-	75	-
Andel kunder som fått bra bemötande i kundtjänst (%, årsmål)	--	-	90
Andel felanmälningar där kund fått önskad återkoppling	-	-	-
Andel reklamationer av avfallshämtning (st)	●	0,29	0,30
Antal informationsinsatser för målgrupper större än 1000 personer (st)	●	75	70
Andel besökare i GlashusEtt som är nöjda med sitt besök (%)	●	90	80
S4 – Hållbar samhällsutveckling			
Andel matavfall som går till biologisk behandling (%, årsmål)	■	19	30
Andel hushåll som samlar in matavfall (%)	●	18,8	19,0
Mängd insamlat hushållsavfall per invånare (kg årsmål)	-	-	480
Andel återbruk för avfall i insamlingssystem (%)	■	2,5	2,8
Andel materialåtervinning för avfall på ÅVC (%)	■	36	43
Rötgasproduktion (tusen Nm^3)	●	18899	19000
Andel återfört avloppsslam till jordbruksmark från Bromma (%)	●	100	70
Prioriterade ämnen med sjunkande eller oförändrade halter i slam	■	11	13
Uppfyllda REVAQ-krav på slamkvalitet (Skala 1-3)	●	3	3
Sjöar med minskad eller bibehållen fosforhalt (%, årsmål)	◆	92	100

Under 2016 genomfördes en ny undersökning av hushållskunder inklusive avfallskunder. Undersökningen gjordes gemensamt med större städer i Norden. Utfallssiffrorna för VA-kunder är inte jämförbara med förra årets undersökningar av grannkommuner och företagskunder, därför finns inga målvärden att jämföra med. Under 2017 arbetas upplägget för våra kundenkäter om för den gemensamma verksamheten.

Årsmålet för insamling av matavfall om 30% är långt ifrån uppnått, vilket troligtvis leder till en omfördelning av måletapperna till 2020 då målet ska vara uppfyllt. Orsakerna är problem med att få in matavfall från restauranger och livsmedelsbutiker. Arbetet intensifieras för att öka matavfallsinsamlingen.

Efter en förändring på återvinningscentralerna kan företag inte längre lämna fyllnadsmassor på anläggningarna. Detta är en stor ekonomisk besparing och minskar risken för felsortering

av farligt avfall. Det innebär också att en stor mängd avfall som tidigare räknades som materialåtervinning inte kommer in, varför målet för materialåtervinning inte uppnås.

Trots tydliga ekonomiska incitament för våra entreprenörer att styra mot återbruk så har det ännu inte skett i tillräcklig utsträckning. Åtgärder som vidtagits är att lansera ett nytt mobilt återbruk i oktober samt att revidera avtal för att öka entreprenörernas incitament för återbruk.

Under året har vi haft förhöjda halter av silver i Henriksdals reningsverk. Vi har delvis spårat källan till Värtahamnen och utredning pågår. Det finns en stor osäkerhet kring de organiska ämnen som mäts sällan och med lång eftersläpning. DEHP, triklosan och dekaBDE visar uppåtgående trend jämfört med utgångspunkten. Men DEHP uppvisar en nedåtgående trend i båda reningsverken om man går längre tillbaka i tiden. För de andra två ämnena har vi inte så långa mätserier ännu.

Interna processer:

Mål	Signal	Utfall	Målvärde
S5 – Effektiv drift och underhåll			
Kostnad för vatten och avlopp per producerad resp. mottagen kubikmeter (kr/m3)	◆	2,6	2,4
Andel administrativa och indirekta kostnader (%)	■	16,5	12
Andel debiterat av producerat dricksvatten (%)	◆	80	85
Utbyte dricksvatten av råvatten (%)	◆	91,5	93
S6 – Effektiv investeringsverksamhet			
Andel avslutade större investeringsprojekt där utfall följer genomförandebeslut ± 5% ack (%)	■	40	90
Investeringsnivå (Mkr)	■	1386	1865
Utfall jämfört med senaste prognos (%)	■	138	100
Andel investeringsprojekt som avslutas inom 3 månader efter slutbesiktning (%)	-	-	100
Andel investeringsprojekt med inlämnad checklista för granskning (%)	-	-	100
S7 – Minskad miljöpåverkan			
Kvävehalt i utgående renat avloppsvatten, rullande 12-månadersmedelvärde (mg/l)	●	9,3	9,7
Fosforhalt i utgående renat avloppsvatten, rullande 3-månadersmedelvärde (mg/l)	●	0,16	0,20
Förbigång av reningssteg i reningsverk omräknat till orenat avloppsvatten (m3)	◆	221 000	200 000
Andel förnyelsebart bränsle i Stockholm Vattens miljöbilar (%)	●	87	85
Läckage av växthusgaser från reningsverken (årsmål, m^3)	-	-	-
Direktutsläpp av metangas från reningsverken (m^3)	■	43 000	0
Bräddningar från ledningsnätet rullande 10-årsmedelvärde (årsmål, m^3)	-	-	-
Andel anläggningar med matavfallsinsamling och källsortering (%)	■	57	100
Andel enheter med energislukande verksamheter som upprättat energisparplaner (%)	■	1	4
Elanvändning på huvudkontor (kWh/m^2) *Uppföljning saknas ännu*	-	-	-

Mål	Signal	Utfall	Målvärde
S8 – Aktiv riskhantering			
Antal övergripande krisövningar (st)	●	1	1
Antal leveransavbrott från vattenverk till ledningsnät (st)	●	0	0
Antal anläggningar som uppfyller nya riktlinjer för skalskydd (st)	●	3	3
Antal genomförda säkerhetsaktiviteter på avdelningarna (st)	◆	3	4
Andel genomförda åtgärder inom ramen för RSA (årsmål, %)	●	100	80

Kostnaderna per producerad/mottagen kubikmeter är högre än budgeterat. Det beror framför allt på lägre vattenproduktion och lägre flöden in till reningsverken än föregående år. Orsaken till avvikelsen för administrativa kostnader är ökade lokalkostnader, då vi under året ännu inte sålt fastigheten på Torsgatan. Det fanns även brister underlaget för budgeten, där 20 miljoner saknades.

Utbytet i Norsborg har varit förhållandevis lågt i slutet av året på grund av renovering av långsamfilter och problem med bakterier i långsamfilter. Rutiner för rensning av långsamfilter ses därför över.

Investeringsnivån ligger långt under budget. Inom Ledningsnät har man fått skjuta upp många arbeten på grund av brist på tillgängliga konsulter och entreprenörer. Inom Avloppsrening är ett antal renoveringsprojekt som är beroende SFA-projektet uppskjutna likaså ett antal andra projekt. Överensstämmelse med genomförandebeslut för investeringsprojekt är dålig, detta har medfört att vi har sett över våra rutiner gällande beslutsordning av investeringsprojekt. Vid nuvarande tidpunkt för genomförandebeslut är osäkerheten stor och beslutet bygger på en grov uppskattning av den totala kostnaden, det är först när detaljplaneringen är genomförd som totalkostnaden kan uppskattas med rimlig precision och det är mot denna kostnad vi ska mäta mot i framtiden.

Vi har haft problem med flera direktutsläpp av metangas från båda reningsverken. Vid Henriksdals reningsverk är orsaken problem med gasklockans vattenlås och Bromma driftproblemen i rötkammare 7.

Under 2016 har majoriteten av våra anläggningar infört matavfallsinsamling och källsortering av förpackningar i fikarummen. Dock kvarstår Norsborgs Vattenverk och Talby Gård (Bornsjön). Henriksdal har ännu ingen källsortering, men ska få det i samband med renovering senare under 2017. Norsborg är i gång med en lösning för matavfallsinsamling.

Stockholm Vatten omfattas av lagkrav på energikartläggning och har nu genomfört en övergripande energikartläggning som en del i koncernen Stadshus AB. En detaljerad energikartläggning kommer att ske under 2017 och i denna kommer åtgärdsförslag att tas fram som ska jobbas in i energisparplaner.

Lärande och utveckling:

Mål	Signal	Utfall	Målvärde
S9– Attraktiv arbetsgivare			
Aktivt medskapandeindex medarbetarenkät (årsmål)	-	-	80
Kulturindex medarbetarenkät (årsmål)	-	-	47
Internt attraktivitetsindex medarbetarenkät (årsmål)	-	-	63
Sjukfrånvaro (%)	●	3,5	3,5
Andel utbildningstid (%)	●	?	1,7
Antal följare på LinkedIn (st)	●	1256	-
S10 – Effektiv intern kommunikation			
Tillgodosett informationsbehov medarbetarenkät (årsmål)	-	-	66
Information från chef medarbetarenkät (årsmål)	-	-	50
Information från Aqvanet medarbetarenkät (årsmål)	-	-	63
Antal avbrott i IT-systemen (st)	■	19	15
Tekniska lösningar medarbetarenkät (årsmål)	-	-	-

Efter byten av ekonomi- och HR-system under hösten finns inte statistik på utbildningstid tillgänglig. Men eftersom stora utbildningsinsatser genomfördes i samband med systembytet förutsätts målet för utbildningstid vara uppfyllt.

Uppföljningen av målet Effektiv intern kommunikation är väldigt knapp då alla indikatorer utom en följs upp i medarbetarenkäten, som inte genomförde under 2016. Vi har haft fler avbrott än målsättningen på GIS- och Beslutsstödsystemet. Båda systemen har drabbats av samordningsproblem med servicefönster hos stadens IT-leverantör då servrar behöver startats om. För GIS uppstod det vid flytt av Saint-miljön och störningarna har nu minskat. För Beslutsstödssystemet har det i första hand gällt målverktyget som nu är utbytt mot ILS-webb.

STOCKHOLMS STADSHUS AB
En del av Stockholms stad

2017-02-01

Utfallsrapport VB 2016
Stockholm Vatten

Stockholms Stadshus AB	Org.nr 556415-1727			
Postadress	Besöksadress	Telefon	Fax	E-post
105 35 STOCKHOLM	Stadshuset, 3 tr.	08-508 290 00	08-509 290 80	info@stadshusab.se

Innehållsförteckning

Sammanfattande kommentar ... **3**
1. Ett Stockholm som håller samman ... **4**
1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar ... **4**
1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo ... **5**
2. Ett klimatsmart Stockholm ... **5**
2.1 Energianvändningen är hållbar ... **5**
2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade ... **7**
2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning ... **8**
2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva ... **11**
2.5 Stockholms miljö är giftfri ... **16**
3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm ... **16**
3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva ... **16**
3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar ... **17**
Bolagsspecifika inriktningar ... **18**
4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm ... **19**
4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor ... **19**
4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning ... **19**
Individbaserade indikatorer ... **20**

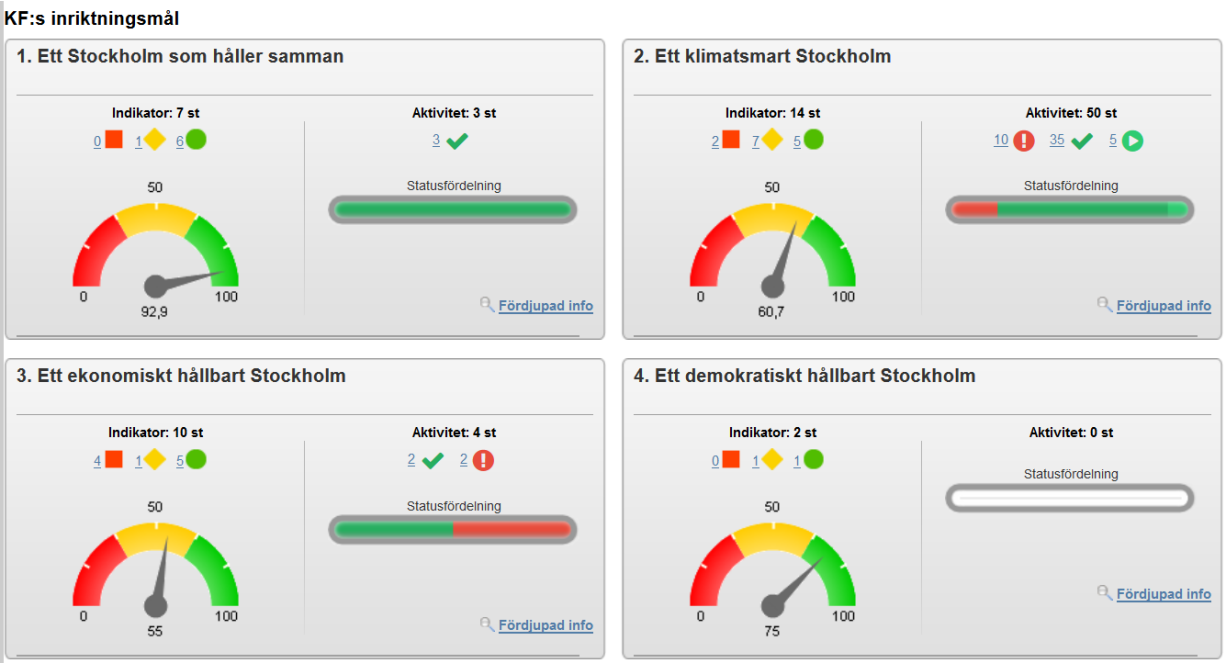
Sammanfattande kommentar

Ett Stockholm som håller samman. Stockholm Vatten och Avfall bidrar till målet genom att försörja Stockholm med ett hälsosamt och gott dricksvatten med hög kvalitet och tillgänglighet, avfallshanteringen sköts på ett effektivt sätt och avbrott i leveranserna åtgärdas snabbt. Under 2016 har ett flertal initiativ påbörjats för att få en gemensam kundsyn och ett genomtänkt kundbemötande i en sammanhållen organisation för vatten, avlopp och avfall. Bolaget bidrar aktivt i planeringen för ett växande Stockholm genom sitt deltagande i stadens exploateringsprojekt och arbetar för att komma in i ett tidigt skede i stadens planering

Ett klimatsmart Stockholm. Reningen av avloppsvatten sköts på ett klimatsmart sätt med värmeåtervinning av spillvattnet och en hög biogasproduktion. Det pågår en rad aktiviteter för att nå upp till målen inom miljöområdet, inte minst för att nå det högt uppsatta målet för matavfallsinsamling, där vi i nuläget ligger långt under målsättningen. Stockholm Vatten och Avfall driver projektet för Stockholms framtida avloppsrening (SFA), som kommer att ha stora positiva miljöeffekter genom bättre rening, mindre bräddningar samt mindre utsläpp av växthusgaser. Bolaget har under 2016 gjort en övergripande energikartläggning och fortsätter under 2017 med detaljerad energikartläggning inklusive åtgärdsförslag i enlighet med de nya lagkraven.

Ett ekonomiskt hållbart Stockholm. Stockholms taxor är idag bland de lägsta i landet. Taxorna kommer dock att öka under kommande år som en följd av stora kapacitets- och miljöinvesteringar i verksamheten. Stockholm Vatten och Avfall arbetar för en ökad helhetssyn och breddad kompetens inom sina ansvarsområden. Förnyelsetakten på VA-ledningsnätet planeras öka och ett flertal initiativ för kapacitetshöjande åtgärder och underhåll på verk och ledningsnät pågår. Under avsnitt C: Analys av ekonomisk utveckling och verksamhetsförändringar finns kommentarer av ekonomiskt resultat mm. I övrigt finns ett antal indikatorer som följs upp i ILS för att säkerställa en god ekonomistyrning.

Ett demokratiskt hållbart Stockholm. Stockholm Vatten och Avfall arbetar för att vara en attraktiv arbetsgivare och arbetar aktivt med likabehandlingsfrågor samt en god arbetsmiljö. Bolaget är också aktivt i samarbete med andra delar av staden för att bidra till att fler stockholmare kommer i arbete. Vi ställer miljökrav vid alla upphandlingar där det är möjligt och relevant. Stockholm Vatten och Avfall driver även miljöinfocentrat GlashusEtt i Hammarby sjöstad med uppdrag att informera brett om stadens miljö- och klimatarbete.

KF:s inriktningsmål:

1. Ett Stockholm som håller samman

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar

	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
	Andel genomförda åtgärder inom ramen för risk och sårbarhetsanalys (RSA)	100 %	80 %	

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Delta i planeringen för ett växande Stockholm i nya stadsdelar med behov av teknisk infrastruktur

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
			Delta i projektet Norra Djurgårdsstaden
			Samordningsmöten med Exlpoateringskontoret för att vi ska komma in tidigare i projekt
			Vara delaktiga i exploateringsprojekt.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Arbeta med att utveckla service och tillgänglighet gentemot brukare och kund

	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
	Andel avloppsstopp, avhjälpta inom 4 timmar (ord. arbetstid) resp. 6 timmar (utom ord. arbetstid),	100 %	98 %	
	Andel reklamationer vid avfallshämtning %	0,3	0,3	
	Andel reparationer som förorsakar vattenavstängning, avslutade inom 8 timmar (ord. arbetstid) resp. 10 timmar (utom ord. arbetstid)	97,58 %	98 %	
	Antal fastigheter med fler än 1 översvämning de senaste 10 åren	6	5	
Analys Målet är inte riktigt uppnått, men antalet drabbade fastigheter är betydligt färre än de senaste åren.				
	Antal fastigheter med fler än 2 oplanerade vattenleveransavbrott de senaste 5-åren	26	100	
	Dricksvattnets tjänlighet vid provtagning (skala 1-3, där 3 betyder att målet är uppfyllt)	3	3	
	Nöjd-kund-index Kundtjänst		80	
Analys Undersökningen är inte genomförd 2016, då översyn pågår av upplägget för kundundersökningar.				

KF:s inriktningsmål:

2. Ett klimatsmart Stockholm

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1 Energianvändningen är hållbar

	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
	Köpt energi (GWh)	163 GWh	165 GWh	
Analys Data erhålls senare från Energicentrum				
	Årlig energiproduktion baserad på solenergi (MWh)	38 MWh	38 MWh	

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Ansvara för driften av GlashusEtt som center för information om stadens miljö- och klimatarbete

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
Andel besökare i GlahusEtt som är nöjda med sitt besök	90,22 %	80 %	Framtagande av plan för intressanta utställningar och seminarier i GlashusEtt som lockar våra målgrupper
			Analys Aktiviteten har fått vänta och istället fortsätter utställning "Här men inte där", se ny aktivitet.
			Utställningen "här med inte där" en lektion i avfallssortering och hur vi ska minska påverkan på vårt vatten.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Långsiktigt minska klimatpåverkan genom att effektivisera energikrävande processer och minska utsläpp av klimatgaser från avloppssystemen

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
			Planera för minskade läckage av växthusgaser vid utbyggnaden av Henriksdals reningsverk
			Ta fram och följa upp energisparplaner för anläggningar som använder mer än 1 Gh/år
			Analys Energisparplaneer har ersatts med energikartläggning enligt lagkrav. Övergripande energikartläggning är genomförd och detaljerad kartläggning av vattenverk och Henriksdals reningsverk sker under 2017. Under 2018 beslutas om åtgärder från kartläggningen.
			Uppföljning mätning lustgas. Utreda hur driften av biologen påverkar lustgasproduktionen.
			Analys Det pågår arbete med att installera mätare vilket är en förutsättning för aktiviteten. Mätaren skall kalibreras i v.03 2017. Därefter kommer datainsamling och arbete med utvärdering återupptas.
			Uppföljning mätning metanläckage. Kartläggning största läckagepunkterna och ta fram handlingsplan hur vi

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
			åtgärdar.
			✔ Utredning metandestruktion för Henriksdals slamtankar

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Minst klara miljödomstolens krav på avloppsvatten

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
🟢 Uppnådda reningsresultat för avloppsvattenreningen (skala 1-3, där 3 betyder att målet är uppfyllt)	3	3	

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Påbörja installation av solenergianläggningar på ett av bolagets dricksvattenverk

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
			✔ Genomföra utvärdering av solenergianläggning samt föreslå fortsatta åtgärder

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Utreda möjligheten att minska sitt energiberoende med hjälp av lokalt producerad el, till exempel solkraft, vindkraft eller användning av restenergi vid bolagets anläggningar

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
			✔ Genomföra utvärdering av solenergianläggning samt föreslå fortsatta åtgärder
			❗ Utreda möjlighet till effektivt nyttjande av tak på ÅVC:er.
			Analys Vi valde att testa solceller i mindre skala på Pop-up återbruket som lanserades i oktober. Vi konstaterade att tekniken kan fungerar väl men är kostsam. För att fatta beslut om mer storskaligt nyttjande behöver vi göra ytterligare analyser.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
🔶 Andel elbilar	0,8 %	0,9 %	
Analys Målet var att ha en elbil. Eftersom det totala antalet bilar blivit fler under 2016 så blir procentsatsen något under den antagna			

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Öka biogasproduktionen

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
Biogasproduktion vid reningsverken (Nkbm)	18 900 000	19 000 000	Införa dosering av externt organiskt material för samtliga rötkammare på Henriksdal.
Analys Produktionen av rågas vid reningsverken ligger något lägre än målsättning för 2016. Orsakerna till detta är att vi har haft driftproblem i Rötkammare vid Bromma. Vid Henriksdal startade vi tillsättning av externt organiskt material i somras och sedan dess har biogasproduktionen ökat så att målet nästan är uppnått.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Delta i arbetet med att ta fram lokala åtgärdsprogram för rent vatten för att uppnå god ekologisk och kemisk status.

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
			Delta i arbetet med att ta fram åtgärdsprogram för Stockholms vattenförekomster

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Driva utvecklingen av Stockholms framtida avloppsrening

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
			Brommaverket läggs ned och avloppsvattnet från Västerort leds till Henriksdalsverket som byggs ut för den nya belastningen och anpassas till nya miljökrav

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

I samverkan med miljö- och hälsoskyddsnämnden, exploateringsnämnden, trafiknämnden och Stockholm Parkering, påbörja pilotprojekt med hållbara dagvattenlösningar.

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
			Ta fram platsspecifika förslag/typlösningar för pilotprojekt med hållbara dagvattenlösningar

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Intensifiera det operativa åtgärdsarbetet enligt handlingsplanen för god vattenstatus och stadens dagvattenstrategi.

	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
	Andel genomförda av planerade åtgärder i vattenförekomster enligt åtgärdsprogram	100 %	80 %	
	Andel sjöar och vattendrag med minskad eller bibehållen fosforhalt (%)	92,31 %	100 %	
Analys Fosforhalten i Råcksta Träsk ligger högre än på 90-talet, övriga 12 sjöar som räknas in har bibehållen eller minskad fosforhalt				

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Minska bräddningen.

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
Antal bräddningar från avloppspumpstationer på grund av inre faktorer			
Analys Indikatorns definition och målvärde har varit felaktiga och har därför ersatts. Målet för 2016 skulle vara 24 st och utfallet är 23.			
			Genomförande av pilotprojekt avseende tillskottsvatten
			Lokalisera hydrauliskt kritiska sträckor och punkter i ledningsnäten
			Ta fram förutsättningar för när duplicering av avloppsledningar är möjlig att genomföra
			Analys Aktiviteten ingår i arbetet med ny i va-policy.som tas fram under 2017.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Ska tillsammans med trafiknämnden utreda förutsättningarna för dricksvattenbrunnar på lämpliga platser i staden.

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
			Vara behjälpliga med att utreda anslutningsmöjligheter till dricksvattenfontäner
			Analys Stockholm Vatten har varit beredd att bistå med expertis och ta emot

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
			beställningar men har inte full rådighet. Ägardirektivet är borttaget inför 2017.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Ta fram och genomföra åtgärder för att hantera effekterna av ett förändrat klimat inom sitt ansvarsområde, där bland annat en skyfallskartering utgör delar av underlaget till åtgärderna.

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
			✔ Aktivt arbete med teknik som kan möta kvalitetsförsämring i råvattnet - utvärdering av membranteknik
			✔ Bevaka regleringen av Mälaren i Slussen-projektet
			▶ Fortsätta med biokolsprojektet
			❗ Handlingsplan för krisscenario Skyfall flera dagar i sträck
			Analys Handlingsplan är framtagen för att begränsa flödet in till Bromma ARV. För Henriksdal finns idag inte möjlighet att dämma flödet. Stockholms Framtida Avloppsrening kommer att byggas med högflödesrening.
			✔ Påverka stadens klimatarbete genom SLKs projektgrupp
			✔ Upprätthålla och informera berörda parter i staden om skyfallskarteringen

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Tillsammans med andra myndigheter utveckla och intensifiera arbetet så att stadens mål om lokalt omhändertagande av dagvatten uppnås enligt dagvattenstrategin

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
▬ Andel nyanslutningar med LOD (Lokalt Omhändertagaden av Dagvatten)			
Analys Målet kan ännu inte följas upp, då det nya kundsystemet saknar funktion för att få ut informationen för nyanslutningar. Indikatorn börjar mätas under 2017.			
			✔ Ta fram platsspecifika förslag/typlösningar för pilotprojekt med hållbara dagvattenlösningar

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Tillsammans med Miljö- och hälsoskyddsnämnden utvärdera övervakningen av ekologisk status i Stockholms ytvatten, som underlag för beslut om revidering och eventuell utökning av övervakningen

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
			✔ Årlig revidering och komplettering av övervakningsprogram för ekologisk status i ytvatten.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
Andel matavfall till biologisk behandling av förväntad uppkommen mängd	19 %	30 %	✔ Delta på seminarier och möten med fastighetsägare och företagskunder
Analys Årsmålet på 30 % för mängden matavfall som går till biologisk behandling har ej uppnåtts, resultatet blev 19 % - en ökning från 15 860 ton till 17 970 ton, Orsakerna är problem med att få in matavfall från restauranger och livsmedelsbutiker samt att arbetet med att få in matavfallsmängder från livsmedelsbutiker har avstannat sedan Miljöförvaltningen definierat detta som ett verksamhetsavfall. Under 2016 ökade antalet anslutna verksamheter med 14 % till 1 426 st. Arbetet har intensifierats för att öka matavfallsinsamlingen inom andra områden och målet beträffande totala antalet anslutna hushåll har uppnåtts väl, en ökning med närmare 17 000 hushåll till totalt 85 040 st			✔ Deltagande i evenemanget ”Smaka på Stockholm” med målgrupp främst restauranger
			✔ Deltagande på Rinkeby Kistas miljödagar i september – målgrupp främst bostadsrättsföreningar, samfälligheter, fastighetsägare och stadsdelens egna verksamheter
			✔ I inriktningsärendet för taxa 2017 föreslås en kraftig höjning för de verksamheter som inte har matavfallsinsamling.
			▶ Incitament för entreprenörer i den stora upphandlingen 2017
			✔ Informationskampanj tema "matavfall"
			✔ Ny sajt under hemsidan för matavfallsprojektet lanseras
			✔ Ta fram informationsmaterial till olika kundgrupper
			! Ta över "Lipidus" anläggningarna från slam uppdraget till insamlingsuppdraget "Pumbart matavfall"
			Analys Arbetet med att kartlägga antalet berörda kunder är klart och kundbrevet är klart. Kunderna kommer att kontaktas under kvartal 1 2017. Hämtningarna ska läggas över till vårt uppdrag gällande pumpbart matavfall som

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
			idag körs av Ragn-Sells.
— Mängden hushållsavfall per person		480 kg/pers	✔ Aktualisera och revidera avdelningens riktlinjer i "Projektera och bygg för en god avfallshantering"
Analys Utfallet finns tillgängligt först i april. Målet förväntas uppnås.			✔ Medverka i Utbildning/informationsinsatser av fastighetsägare/boende/elever i lika forum; fastighetsägargruppen, avfallsdagen, FÅVC, studiebesök m fl.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Ansvara för övergripande samt riktad information och rådgivning i avfallsfrågor

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
			✔ Ta fram strategi för det pedagogiska arbetet inklusive kanalval.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Arbeta för ökad informationsspridning genom förbättrade pedagogiska metoder syftande till att alla stockholmare ska förstå och vilja delta i stadens arbete för en bättre miljö inom vatten och avfall.

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
			✔ Ta fram strategi för det pedagogiska arbetet inklusive kanalval.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Bistå avfallsnämnden i arbetet med att upprätta förslag till renhållningsordning och avfallsplan samt att upprätta förslag till källsorteringsbefrämjande taxor för hämtning, transport och behandling av hushållsavfall

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
			❗ Framtagande av ny Renhållningsordning 2017-2020
			Analys Avfallsplanen antagen av avfallsnämnden i dec 2016 och sänd till KS/KF för antagande, prel i feb 2017. Föreskrifterna framtagna som koncept, men ligger fast hos stadsledningskontorets jurister för inväntan av nya nationella föreskrifter vars färdigdatum skjutits fram under året.

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
			✔ Ta fram nytt förslag till ny miljöstyrd taxestruktur för att möta gällande mål för avfallsverksamheten

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Följa och stimulera utvecklingen av miljöanpassade och kostnadseffektiva åtgärder inom avfallsområdet

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
Andel farligt avfall i soppåsen (%)	0,14	0,3	
Andel materialåtervinning för avfall som tas emot	35,64 %	45 %	
Analys Efter en förändring på ÅVC:erna kan företag inte längre lämna fyllnadsmassor på anläggningarna. Detta är en stor ekonomisk besparing och minskar risken för felsortering av farligt avfall. Det innebär också att en stor mängd avfall som tidigare hamnade under materialåtervinning inte kommer in, varför målet inte uppnås.			
Andel återbruk för material som tas emot i erbjudna insamlingssystem	2,49 %	3 %	
Analys Trots tydliga ekonomiska incitament för våra entreprenörer att styra mot återbruk så har det ännu inte skett i tillräcklig utsträckning. Åtgärder som vidtagits är att lansera ett nytt mobilt återbruk i oktober samt att revidera avtal för att öka entreprenörernas incitament för återbruk.			
Antal avlämningsplatser för farligt avfall (st)	146	149	
Analys Vi hade ett planerat samarbete om farligt avfall med Kicks förra året. På grund av av vårt namnbyte sker lansering under våren 2017 istället.			
Mängden hushållsavfall per person		480 kg/pers	
Analys Utfallet finns tillgängligt först i april. Målet förväntas uppnås.			
Uppmätt bullernivå vid närmsta bostad från respetive återvinningscental (dB A)		50	
Analys Bullermätningarna har blivit försenade och kommer att genomföras under första kvartalet 2017.			

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

I samarbete med trafiknämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden, ta fram ett program för avfallshantering i stadens offentliga rum.

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
			✔ Bistå med avfallsexpertis till program för avfallshantering i stadens offentliga rum

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Integrera samt ställa krav på avfallshanteringen i planeringsprocessen vid ny-byggnad och i det befintliga bostadsbeståndet

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
			✔ Aktualisera och revidera avdelningens riktlinjer i "Projektera och bygg för en god avfallshantering"
			✔ Remisshantering (program, planer, bygglov mm)
			❗ Utreda förutsättningar för fastighetsnära insamling av textil
			Analys På textilområdet har vi medverkat i Vinnovaprojekt tillsammans med ett flertal aktörer. Insamling av textil i stadsmiljö har behandlats som en del i det kontorsgemensamma arbetet med avfallshantering i det offentliga rummet. Fortsatt arbete i dessa båda uppdrag är prioriterat före fastighetsnära insamling i detta läge där vi också invänter beslut om insamlingsansvar för förpackningar och tidningar.
			✔ Utveckla samarbetet mellan förvaltningarna i staden, delta i samverkansgrupper inom staden med planeringsfokus.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Intensifiera arbetet med att minska matsvinn och öka matavfallsinsamlingen så att staden minst nått målet om 70 procent matavfallsinsamling till 2020

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
Andel hushåll som samlar in matavfall	18,79 %	19 %	✔ Deltagande på Villa och bostadsmässan i Älvsjö
Analys Avvikelsen från målet är väldigt liten, målet bedöms vara uppfyllt.			✔ Informationskampanj tema "matavfall"
Andel matavfall till biologisk	19 %	30 %	✔ Delta på seminarier och

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
behandling av förväntad uppkommen mängd			möten med fastighetsägare och företagskunder
Analys Årsmålet på 30 % för mängden matavfall som går till biologisk behandling har ej uppnåtts, resultatet blev 19 % - en ökning från 15 860 ton till 17 970 ton, Orsakerna är problem med att få in matavfall från restauranger och livsmedelsbutiker samt att arbetet med att få in matavfallsmängder från livsmedelsbutiker har avstannat sedan Miljöförvaltningen definierat detta som ett verksamhetsavfall. Under 2016 ökade antalet anslutna verksamheter med 14 % till 1 426 st. Arbetet har intensifierats för att öka matavfallsinsamlingen inom andra områden och målet beträffande totala antalet anslutna hushåll har uppnåtts väl, en ökning med närmare 17 000 hushåll till totalt 85 040 st			✔ Deltagande i evenemanget ”Smaka på Stockholm” med målgrupp främst restauranger
			✔ Deltagande på Rinkeby Kistas miljödagar i september – målgrupp främst bostadsrättsföreningar, samfälligheter, fastighetsägare och stadsdelens egna verksamheter
			✔ I inriktningsärendet för taxa 2017 föreslås en kraftig höjning för de verksamheter som inte har matavfallsinsamling.
			▶ Incitament för entreprenörer i den stora upphandlingen 2017
			✔ Ny sajt under hemsidan för matavfallsprojektet lanseras
			✔ Ta fram informationsmaterial till olika kundgrupper
			❗ Ta över "Lipidus" anläggningarna från slam uppdraget till insamlingsuppdraget "Pumbart matavfall"
			Analys Arbetet med att kartlägga antalet berörda kunder är klart och kundbrevet är klart. Kunderna kommer att kontaktas under kvartal 1 2017. Hämtningarna ska läggas över till vårt uppdrag gällande pumpbart matavfall som idag körs av Ragn-Sells.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Säkerställa markanvändningen för stadens återvinningscentraler samt undersöka möjligheterna att öppna ytterligare stadsnära återvinningscentraler.

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
			✔ Remisshantering (program, planer, bygglov mm)
			✔ Säkerställa markanvändning för stadens återvinningscentraler
			✔ Utveckla samarbetet mellan förvaltningarna i staden, delta i samverkansgrupper inom staden med planeringsfokus.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Uppföra, utveckla och äga infrastrukturen för en optisk sorteringsanläggning för matavfallsinsamling

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
			Bemanna styrgrupp i projekt HSMA (Högdalen Sorterings- och Matavfallsanläggningar)
			Rekrytera en ansvarig ingenjör som dels ska delta i projekt "Högdalen optisk sortering", men även ansvara för anläggningar.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Utöka tider och upptagningsområden för mobila återvinningscentraler.

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
			Utveckla systemet för den mobila mini-ÅVC efter resultatet av projektet "Framtidens ÅVC". Tre nya platser under 2016.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5 Stockholms miljö är giftfri

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen (BVB)	100 %		Utreda vilka typer av entreprenader som ska omfattas och lägga upp arbetet för att införa Byggvarubedömningen vid entreprenadupphandling
Antal av 17 utvalda ämnen som uppvisar sjunkande eller oförändrade halter i slam	11 st	13 st	
Analys Under året har vi haft förhöjda halter av silver i Henriksdals reningsverk. Vi har delvis spårat källan till Värtahamnen och utredning pågår. Det finns en stor osäkerhet kring de organiska ämnen som mäts sällan och med lång eftersläpning. DEHP, triklosan och dekaBDE visar uppåtgående trend jämfört med utgångspunkten. Men DEHP uppvisar en nedåtgående trend i båda reningsverken om man går längre tillbaka i tiden. För de andra två ämnena har vi inte så långa mätserier ännu.			

KF:s inriktningsmål:

3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet

	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
	Antal aspiranter som fått kommunala visstidsanställningar	4 st	5 st	
Analys Den femte aspiranten planeras att anställas i början av 2017.				
	Antal praktiktillfällen som genomförs inom stadens verksamheter av de aspiranter som Jobbtorg Stockholm matchar	4 st	3 st	
	Antal tillhandahållna platser för feriejobb	0	10 st	
Analys När det gäller feriejobbare har samarbetet med Staden ännu inte kommit igång, men under 2017 kommer samarbete att ske vid tillsättningarna. Däremot har ett 40-tal personer sommarjobbat på Stockholm Vatten 2016.				
	Antal tillhandahållna platser för kommunala visstidsanställningar	5	5 st	
	Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	0 st	10 st	
Analys När det gäller sommarjobbare vi inte tillsatt någon från Staden i år, men under 2017 kommer vi att samarbeta vid tillsättningarna. Däremot har ett 40-tal personer sommarjobbat på Stockholm Vatten 2016.				

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Fortsätta arbetet med att minska administrativa och indirekta produktionskostnader

	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
	Andel administrations- och indirekta kostnader	16,5 %	12 %	
Analys Orsaken till avvikelsen är ökade lokalkostnader, då vi under året ännu inte sålt fastigheten på Torsgatan. Det fanns även brister underlaget för budgeten, där 20 miljoner saknades.				

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

God budgetföljsamhet och prognossäkerhet

	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
	Avvikelse investeringsbudget	-25,69 %	1 865,2 mnkr	
Analys Den totala investeringsbudgeten ska ses som en rambudget för koncernens totala investeringsvolym under räkenskapsåret. Därav följer att				

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
förändringar kan ske, både vad gäller vilka investeringsprojekt som genomförs och utgiften för respektive projekt. Se vidare i VD-kommentaren			

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Godkänd resultatnivå

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
Avkastning på totalt kapital	1,9	1,6	
Resultat efter finansnetto(mnkr)	97,9	37,2	
Rörelseresultat i % av omsättning	11	10	

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Utreda möjligheten att sälja spillvärmen från våra anläggningar.

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
			Slutföra förhandling med Fortum om möjligheten att sälja och ta emot värme från det utökade flödet av renat avloppsvatten från Henriksdal efter ombyggnaden.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Öka förnyelsetakten på VA-ledningssystemet.

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
			Ta fram rättvisande mätmetod för mål om ökad förnyelsetakt på vattenledningsnät och avloppsledningsnät
			Analys Datainsamling och slutlig definition kvarstår under första kvartalet 2017.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

Bolagsspecifika inriktningar

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Fokusera på ökad helhetssyn och breddad kompetens inom sina ansvarsområden.

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
			Se över bolagets externa samarbeten samt deltagande i forsknings- och utvecklingsprojekt.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet:

Återinföra det förebyggande underhållet av sina anläggningar och ledningsnät

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
			Ta fram mål för att öka det förebyggande underhåll med uppgifter från det nya underhållssystemet
			Analys Indikatorer finns framme. Arbete återstår med att bestämma hur uppgifterna ska hämtas in. Mätning ska ske under 2017

KF:s inriktningsmål:

4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
Aktivt Medskapandeindex		80	
Andel medarbetare som inte upplever sig diskriminerade på sin arbetsplats		100 %	
Index Bra arbetsgivare			
Index Psykosocial arbetsmiljö			
Medelantal anställda	535 st	520 st	
Analys Utfallet är försenat efter byte av HR-system under hösten, rapporter från leverantören skulle ha funnits framme men inkommer inom kort.			
Sjukfrånvaro	3,5 %	3,5 %	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
Andel relevanta upphandlingar av varor och tjänster där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	98,31 %	100 %	

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
Analys Miljökrav ställs vid alla upphandlingar där det är relevant, men i ett fall har krav på material inte varit tillräckligt höga. Under 2017 ska vi förbättra det interna stödet för att ställa mijökrav.			

Individbaserade indikatorer

Indikator	Periodens utfall	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall män/ pojkar
Antal aspiranter som fått kommunala visstidsanställningar	4 st	1 st	3 st
Antal praktiktillfällen som genomförs inom stadens verksamheter av de aspiranter som Jobbtorg Stockholm matchar	4 st	1 st	3 st
Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	0 st	0 st	0 st
Aktivt Medskapandeindex			
Andel medarbetare som inte upplever sig diskriminerade på sin arbetsplats			
Index Bra arbetsgivare			
Index Psykosocial arbetsmiljö			
Sjukfrånvaro	3,5 %	3,8 %	3,4 %